

ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТИК

ВТОРНИК 1 ФЕВРУАРИ 2011 ГОДИНА 20 БРОЙ 26 (5832)

www.duma.bg

Док. Искра Баева:
Пренаписването
на историята води
до смяна
на ценностите

Стр. 11

БСП: МВР
е извършило
престъпление

Стр. 2

Кой къде е
след края
на СФРЮ

Стр. 9

Електромобилите
без данък
и с бесплатен
паркинг

Стр. 6

НЯКОЛКО
ДУМИ

Паяжина

Ралица НИКОЛОВА

Колко може да са свободните медиите, зависими от икономически потоци, от властови претенции или от желания на пазара? Къде е тънката граница между обективността и афектионизата, между премълчаната истина и манипуляцията? Как се задава дневният ред на общество, което предпочита хляб и зрелища?

Поредната дискусия за свободата на медиите отново постави пръст в раната, кървяща не само в родната ни действителност (стр. 3).

Изводите никак не са лесни за прегълдане. Страшна е и констатацията, че в Европа прави опит да се завърне тоталитаризъмът, който пръв посяга на свободното слово и демократичния глас. Още по-страшно е заключението, че гражданините сами могат да поискат това завършване, водени от носталгия или приспани от страх и глаг.

Отново опитахме да същечем корабия залък за неясните отношения между политици и журналисти. Кой кого развръща и кой от кого е по-зависим. Дали властта има по-голяма нужда от добронамерените журналисти, или медиите живеят от благоразположението на силните на дена?

А зависимостите не са никак малко. Оплетени в паяжината на сложни отношения - и икономически, и човешки, и пазарни, и трудови, и мисловни.

Философите ще кажат, че истината не е само една. Журналистите ще се очакват, че повече ги използват, отколкото ги уважават. Политиците ще се обидят, че са вечните виновни...

Пропагандата за демократичната държава е това, което е тоягата за тоталитарната, казва Ноам Чомски.

И спорът продължава, и истините се множат. Защото всеки иска свободата по различен начин. Едва ли скоро ще изцерим раната. Но ако не говорим за болестта, сами ще убием свободата.

11 фирми на прокурор за неплатени заплати

Не е наша работа защо не се плащат парите на хората, заяви социалният министър

Главната инспекция по труда ще даде 11 предприятия на прокуратурата заради забавени или неизплатени заплати на работниците. От 72 проверени фирми само 16 са изплатили напълно парите на работещите в тях. Общият размер на изплатените в пълен размер или частично забавени заплати е 8 699 637 лв. В 72-те предприятия, при които

в края на 2010 г. ГИТ установи фрапиращи случаи, работят 16 465 души. Някои от тях вече са завели съдебни искове срещу работодателите си, каза вчера социалният министър Тотю Младенов.

В списъка има три фирми от Варна, две от Пловдив, както и от Кърджали, Монтана, Плевен, Русе и София. Младенов отказа да каже кол-

ко човека работят в тях и колко пари им дължат фирмите. Той не съобщи и дали сред тях има фирми, на които държавата дължи пари. Министърът натърти обаче, че ГИТ не носи отговорност да проверява причините, поради които фирмите не могат да изплатят заплатите на своите служители.

Не е наша работа да из-

следваме защо не се плащат парите на хората, заяви Младенов. Той каза, че социалното министерство се е издължило до стотинка към фирмите, с които работи. Според директора на ГИТ Румяна Михайлова обаче основен проблем за неплащането на заплати е междуфирмената задължност.

Стр. 5

157 години от рождението на Стефан Стамболов бяха отбележани вчера във Велико Търново пред паметника на възрожденец и държавник

5
2

Тайните на фигураните от восък в музея на Тюсо

Малка, самотна, но много решителна жена
е успяла да направи невъзможното -
да създаде най-популярната арт верига в света

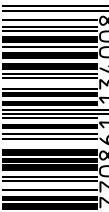

Баскетболистите с Русия и Словения на Евро 2011

Останалите 3 съперника
са победими според селекционера
Росен Барчовски

ЕНЕРГЕТИЧЕСКИ
ДЪСТВО

Стр. 18

Стр. 23

□ България

Прокуратурата одобрявала по хиляда СРС-та месечно

МВР филтрира информацията, която достига до прокуратурата, убеден е Сергей Станишев

Павлена ДАВИДОВА

Само за първите 9 месеца на 2010 г. прокуратурата е издала 9000 разрешителни за СРС. Това означава, че през мината година прокурорите са разрешавали по около 1000 подслушвания месечно. За това сигнализира ръководството на БСП вчера. Данните бяха оповестени, след като членове на Изпълнителното бюро на партията проведоха близо 2-часова среща с главния прокурор Борис Велчев и заместниците му.

Председателят на БСП Сергей Станишев заяви, че плащашцото в случая е, че информацията, която достига до прокуратурата, е филтрирана. Имаме съмнение, че подслушването става не незаконно, а по целесъобразност, за да се обслужват нечии интереси, коментира Станишев.

Заради големия брой материа-

ли от СРС-та прокуратурата се задържа от информация, която затлачва системата, предупреди Румен Петков. Купицата веществени доказателства остават необработени с месеци и това често ги обезсмисля, допълни той.

Филтрирането на информация е престъпление, категорични бяха социалистите. В случая с Ваньо Танов от страна на МВР е извършено престъпление по служба с не-представянето на цялата информация от СРС на прокуратурата, заяви Румен Петков. Самите прокурори не са наясно колко разговора са водени и са информирани за записите едва след като те са унищожени, посочиха левите депутати.

Освен това справките са прекалено малко на брой, което по същество лишава прокуратурата от информация, която те са задължени да получат по закон, обясни Петков. Това дискредити-

ра процеса на прилагане на СРС и създава убеждението, че те се ползват не като инструмент за борба с организираната престъпност и корупцията, а като инструмент за шантаж, натиск и контрол, коментира левият депутат.

Лидерът на БСП отхвърли теорията, че левицата стои зад скандала и посочи, че първият, позволил си да огласи СРС, е министър Цветанов. „Така и не стана ясно какви са тези подслушвания в операционна зала, а и още няма обвиняем по случая в Горна Оряховица. Тогава министърът използва СРС-та, за да оправда действията си“, припомни Станишев. Интересно е кога се появиха записите с Бойко Борисов, те изскочиха в момента, в който всички бяха вперили поглед във вътрешното министерство, допълни социалдърът. Версии за поръчителя на скандалите може да има много, констатира Станишев.

ДСБ подозират, че:

Цветанов е създал спецслужба за подслушване

Цветан Цветанов си е създал специална служба за подслушване в МВР, която използва за политически цели. С такова впечатление оставил Атанас Атанасов от ДСБ след скандала със записите с шефа на Митница - Ваньо Танов.

Атанасов припомни съобщението на прокуратурата от петък, че нито един от телефонните разговори не е станал досто-

жение на наблюдаващия прокурор. Той е потвърдил това пред парламентарната под комисия за контрол върху СРС.

Тази информация, изнесена официално на сайта на прокуратурата, означава, че в МВР са създадени условия за злоупотреба с информацията, събрана чрез СРС, за политически цели, коментира Атанасов.

“Нека прокуратурата

да изясни кой е отговорен за това и да се потърси отговорност на тези длъжностни лица, които са си позволили да селектират тази информация. Недопустимо е държавата около месец да се тресе от тези скандали и отговорните институции да не дават отговор на обществото кой е отговорен за това, което се е случило”, каза костовицът.

Най-много руснаци и украинци сред имигрантите у нас

Граждани на Русия, Украйна и Македония са с най-голям процент от имигрантите в България. Това сочат данните на отдел “Миграция, интеграция и свободно движение на хора” в МТСП. Руснаките са 21 309, следвани от украинците - 5350 и македонците - 4375. На четвърто място са гражданите на Турция - 3828 души.

Гражданите на трети страни, които са били у нас повече от пет години и са получили статут на постоянно пребива-

ващи, са 42 431 души. При постоянно пребиваващите също доминират граждани на Русия и Украйна. След това се подреждат гражданите от Китай, които са около 2000 души. Китайските граждани обаче, които притежават разрешение за работа, са под 100.

След присъединяването на България към ЕС нарастваят броят на издадените разрешения за работа. Статистиката до 2009 г. показва значително нарастване на броя им - над 1000 души.

Формацията “Драгостин фолк” е финалист на международния конкурс “Нека народите пеят”, организиран от Европейския съюз за радио и телевизия съвместно с Би Би Си

ЕКСПЕРТИЗАТА НА ЗАПИСИТЕ ИЗЛИЗА СЛЕД 10 ДНИ

Комплексната експертиза на разговорите на Ваньо Танов с премиера и висши държавни функционери трябва да е готова до 10 февруари, съобщиха вчера от прокуратурата.

Анализът се изготвя от специалисти на БАН и се отнася до всички разговори, с които прокуратурата разполага. След фоноскопска експертиза от Института по криминалистика към МВР обявиха, че записите са манипулирани, но не в буквния смисъл, а че става дума за презапис от оригинал. Френска лаборатория заяви, че разговорите са презаписани, но не са монтирани, както твърдят замесените лица и Цветан Цветанов.

Прокуратурата уточни, че разследването за изтеклите записи се води по три основни направления. Изяснява се дали записите са СРС и ако е така, как и от кого е изтекла информацията. Проверява се и дали записите са манипулирани като съдържание. Обвинителите проучват и по какви признания е филтрирана информацията в хода на текущо разследване. Все още не е ясно защо записаните разговори на Ваньо Танов по разследването за контрабанда не са предадени на наблюдаващия прокурор. Проверява се и дали има престъпление на висши държавни служители по повод митническата проверка в пивоварна “Леденика”.

Българският не бил майчин за 48% от първолаците

За близо 48 процента от първокласниците българският език не е майчин. Тези данни изнесе вчера просветният министър Сергей Игнатов по време на конференция за защита и управление на културно-историческото наследство. Според него додатък първолаците в това положение ще бъдат още повече.

На пръв поглед това изглежда застрашително, но не е точно така, успокои министърът. Всички сме български граждани, а именно културно-историческото наследство е инструмент за изграждане на самосъзнание едновременно на български и на европейски

граждани, коментира Игнатов.

Проблема с майчиния език Игнатов пряко свърза с изграждането на национално самосъзнание. Затова в проекта за Националната стратегия за научни изследвания културното наследство и археологията били заложени като държавни приоритети. България е член на ЕС и затова трябва да се положат изключително много усилия за укрепване на националното самосъзнание на живеещите в страната като български граждани, посочи министърът. Проблем е, че липсва инфраструктура към обектите с историческо значение.

Клуб „1 ноември“ предлага Ден на помирението

Да има Ден на българското помирение, който да отбележва сплотеността на обществото. За това призоваха интелектуалците от клуб “1 ноември”, според които българската история все още продължава да ражда конфликти и изкуствено разделение в страната. Те отправят своя призив по повод решението на кабинета 1 февруари да бъде обявен за “Ден на национална памет на жертвите на комунистическия режим”.

“20 години споменът за един трагичен гражданска конфликт

вите на науката и културата предупреждават, че едностраничната оценка на историята не може да даде свобода. “Ние искаме да призовем към национално помирение, обръщайки се със скръб към миналото”, призовават интелектуалците.

От клуба предлагат още датата 1 ноември да се чества освен като ден на будителите, и като ден на българското помирение. Те настояват часовете по българска история да бъдат увеличени, а предметът да бъде задължителен за всички висши училища.

Една трета от гербаджиите в Раднево напусна партията

Христо ХРИСТОВ

26 активисти на ГЕРБ от Раднево напускат партията в знак на несъгласие с политиката, водена от местното ръководство. Това съобщи за ДУМА бившият общински съветник и учредител на формацията Димитър Димитров. Той и останали смятат, че са изчерпани всичко възможности за въздействие върху избраното ръководство, в което по незнайни причини били включени “прибежчиици” от други партии, а някои с доказано криминално минало. Начело на ръководството е поставена “кукла на конци”

в лицето на д-р Румен Йовчев, чиито действия се контролират от други хора, гневи се Димитров. Очаква се днес 26-те за огласят публично открыто писмо до Бойко Борисов.

В радневската организация има малко над 90 членове, твърди Димитров. Скандалите в нея датират от самото създаване, стигнало се дори до раздаване на “юмрочно право” по време на събрание. Областният лидер на ГЕРБ в Стара Загора Живко Тодоров не отрече новината, но според него отцепнициите били водени от лични неосъществени амбиции.

О, този виден интелект, за
жалост му нямам ЕГН-то да му
се обадя, за да му кажа, че лъже

Румен Петков коментира изказвания на Танов по свой адрес

Журналисти поискаха закон за защита на медиите

В Европа пълзи нов тоталитаризъм, свободата на словото пак е под заплаха, предупреди Илияна Йотова

Ралица НИКОЛОВА

3 акон за правата на медиите, който да гарантира защита на журналистите и да им даде възможност за разследване и достъп до информация. Това поискаха журналисти и редактори от водещи български медиа на дискусия "Обективността на медиите и медийното законодателство", организирана от Института за социална интеграция и фондация "Фридрих Еберт".

Журналисти, експерти и политици обсъдиха най-болезнените въпроси за медийното пространство в България - монопола на пазара, намесата на властта чрез държавни поръчки или реклами договори и автоцензура в самите медиа, наложена от страх или икономически интерес. Всички с тревога отбелязаха, че самото общество в България е загубило сетивата си за гражданска активност и

не реагира адекватно

на случващото се в държавата.

Възможни ли са свободни медиа в общество, което само не ценят свободата, попитаха журналистите. Евродепутатът Илияна Йотова предупреди за още по-тревожна тенденция, обхванала вече част от Източна и Централна Европа. По думите ѝ случващото се в Унгария е симптом, че тоталитаризът пълзи отново към Европа. "Това вече се вижда в Унгария, Румъния, Италия, а и у нас. Аз не си спомням друго председателство на ЕС да е започвало с такъв скандал, както унгарското с техния медиен закон. В него се предвижда министерство на информациите, което сме чели само от книгите", не скри тревогата си Йотова, която е и бивш телевизионен журналист. Като цяло през 2010 и 2011 г. в България има регрес на активното гражданско общество и на свободата на словото, смята тя.

Дали медиите са обективни, критични или се самоцензурират - по тази тема дискусията бе най-разгорещена и дълга. В

Снимка Мариета ТОМОВА

Свободата на медиите е болезнен проблем за цяла Европа, смята Сергей Станишев

момента може би най-съденото същество у нас е журналисти, възмутя се Бойко Станкушев, който говори за това може ли журналист да е обективен и свободен, ако се чувства заплашен от уволнение например. Социологът Андрей Райчев бе още по-категоричен и заяви, че е крайно време да има

ламодателите, смята Райчев. Жълтите издания често стават трибуна за изява и на политиците, особено по време на предизборна кампания, бе изтъкнато на дискусията. Това показва, че медийната среда е силно замърсена, заключиха участниците. Според лидера на БСП Сергей Станишев

жълтите медиа се превръщат в политически инструмент

и в инструмент за формиране на обществено мнение чрез информации, в голямата си част недостоверни. Според него оптимизът ни трябва да е насочен към интернет-пространството. Там в момента текат свободните дискусии и се чуват смели гласове, смята бившият премиер. Той

силен журналистически синдикат

Той призова за закон, който да осветли не само собствениците на печатни издания, но и на електронните медиа. Според него е задължително да се забрани собственик на медиа да е и собственик на разпространението. Категорично трябва да е и разграничението между собствениците на медиа и рек-

обаче не отрече, че журналистите са под натиск от властта, понякога той идва от собствениците, друг път от самото общество. Българските печатни медиа са собственост на хора от бизнеса, които имат други бизнес интереси и това поставя в зависимост журналистите, изтъква Станишев. Според лидера на БСП има монополизация на медийния пазар и по отношение на разпространението на печатните медиа. Станишев припомни изказване на Бойко Борисов, според когото медиите работят в комфортна среда, и цитира класацията на "Репортери без граници" за спада на България от 58 на 71 място по свобода на медиите.

Финансирането на обществените медиа и в същото време гарантирането на тяхната независимост и свобода също бяха в дневния ред на форума. Председателят на СЕМ Георги Лозанов съобщи, че концепцията за нов медиен закон трябва да бъде представена до часове в Министерския съвет. По думите му работната група е постигнала консенсус да се върви към прозрачност на собствеността на медиите и да се мисли за праща на концентрация на собственост. Лозанов е застъпник на тезата, че не трябва да има два закона - един за частните и друг за обществените медиа, а законът трябва да е един. Според депутата от Коалиция за България Петър Курумашев нужен е специален закон за обществените медиа. В него трябва ясно да бъде разписано тяхното финансиране, но само срещу изпълнението на конкретни обществени задачи като културни програми, исторически предавания, игрални филми, убеден е бившият кукунец. Участниците в дискусията си обещаха да организират следващия подобен форум върху проекта за нов медиен закон, който се очаква да бъде представен скоро.

НЗОК и МЗ отявлено кръстосаха шпаги

Аида ОВАНЕС

В момента здравеопазването се управлява от указания, а не от закони и наредби, коментират експерти в здравеопазването. Според тях НЗОК и здравното министерство вече са кръстосали шпаги, макар официално и Стефан Константинов, и управителката на НЗОК Нели Нешева да отричат конфликт.

Множеството недомислия в Закона за лечебните заведения, в НРД, в медицинските стандарти и пр. се "поправят" с указания, издавани от НЗОК, коментира за ДУМА д-р Стойко Кацаров от Центъра за защита на правата в здравеопазването.

На 20 януари д-р Константинов заяви, че Приложение 18 към НРД е било чернова и че държавата не била се намесила в процеса на договаряне между БЛС и здравната каса. Министърът заяви това в отговор на реплика на депутатката от КБ Мая Манолова, че 2011 г. може би ще е последната за много общински болници зарида приложението. Припомняме, че именно в него са заложени изискванията към болниците за сключване на договор със здравната каса. Както ДУМА писа, ако бъдат изпълнени кри-

териите от приложението, на практика половината общински болници би трябвало да фалират и да бъдат закрити. Сред тях е дори софийската Първа АГ "Св. София". За да склучи договор за гръден хирургия, болницата трябва да се пре-регистрира от специализирана в многопрофилна, а това е работа на собственика - Столичната община. Ако остане специализирана, болницата ще има право да склучи договор само за раждания и да закрие отделението по гръден хирургия. "Очакваме договор с касата за тази дейност, увериха ни, че не е необходима пререгистрация", заяви вчера доц. Елиан Рачев.

В едно от указанията на НЗОК, след като се пояснява какво е вирусологична лаборатория и какви са изискванията на медицинския стандарт, пише, че поради липса на лекар специалист по вирусология на територията на даден район и на основание становището на ст. н. с. II степен д-р Павел Теохаров, национален консултант по вирусология, в писмо с вх. номер 22-00-3/14.01.2011 г., е допустимо по целесъобразност лечебните заведения, склучили договор с НЗОК за изпълнение на пакет "Микробиология", да извършват изследвания по пакет "Вирусология". Т.е. правно основание за издаване на разпоредбата е писмо на ст.н.с., макар и национален консултант. Това указание на практика наруша законът, а това води до отнемане на разрешението за дейност на лечебното заведение, коментират експерти.

Президентът плаши с Вето закона за БАН

Ако законът за БАН, приет в този или подобен вариант, той практически ще доведе до разбиването на Българската академия на науките. Поради тази причина заявявам, че ако законът бъде все пак приет, че наложа вето. Това заявява президентът Георги Първанов в специална статия, публикувана вчера на сайта на президентската институция. Статията е озаглавена "За ново, европейско отношение към българската наука: 15 алтернативни идеи за реформи на БАН и в науката като цяло". В нея държавният глава настоява за незабавно изтегляне на промените в Закона за БАН. Не мога да се съглася проектът да бъде променян между двете четения в парламента, защото текстовете са неприемливи като философия, като основа за реформата, казва Първанов.

Цялата статия на президента четете на стр. 14.

Тренчев напуска „Подкрепа“

Несменяемият от 20 години президент на КТ "Подкрепа" д-р Константин Тренчев смятал да се раздели с лидерския пост. Тази мътва упорито обикаля синдикалните коридори. От 8 до 10 февруари ще има конгрес на конфедерацията и тогава ще бъде избрано новото ръководство за следващите 4 години.

Слухът, че д-р Тренчев ще се оттегли, е стигнал и до КНСБ. Там чакат с интерес висящия форум на "конкурентната организация". Синдикалният лидер все по-често споделял пред близки и колеги, че обмисля да се раздели с президентския пост. Разкъсвам се между съвестта и дълга към организацията, казвал все по-често Тренчев. Окончателното си решение Доктора, както го наричат подчинените му, ще обяви на конгреса.

"Умувам. Чувствам се уморен. Тая държава няма оправдание", коментира за БЛИЦ Константин Тренчев, попитан дали наистина е взел решение да се оттегли от президентския пост в "Подкрепа". Той не крие, че е пессимист за бъдещето на страната, особено в краткосрочен план. Ако социално-икономическата криза продължи да се развива по този начин и политиците не вземат мерки, държавата ще катакстрофира през април, прогнозира той. Запознати припомнят, че "заплатата" с хъврлянето на оставката е многократно прилагана от Тренчев. Той редовно казвал, че ако нещата не се променят, ще си стегне куфарите и ще замине в САЩ при жена си Кояна, и припомнял каква висока лична цена е платил, за да ръководи синдиката дълги години.

□ България

Сайтът на НСИ блокира преди преброяването

Многото посещения сринаха системата

Cайтът на Националния статистически институт блокира вчера. Това стана часове преди преброяването на населението в България да започне. Статистиците предположиха, че проблемите със сайта най-вероятно се дължат на прекалено многото потребители, потърсили информация.

Както ДУМА вече писа, от 1 до 28 февруари всички българи трябва да влязат в списъците на института. От днес започва виртуалното преброяване, което ще продължи до 10 февруари. Статистиците се надяваха около 20% от гражданиците да предпочетат именно електронното преброяване. По сметките им това ще намали разходите и ще спести на държавата около 6 млн. лв. Ако преброятел получава по 1,60 лв. за анкетиран, той ще получи по 80 ст. на виртуално преброеено домакинство.

СТРАНИЦАТА НА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ СПРЯ В ЗНАК НА ПРОТЕСТ

Сайтът на Камарата на частните съдебни изпълнители също бе спрян вчера. Причината обаче бе протест на камарата срещу неглижирането от Министерство на правосъдието на проблемите в сферата на съдебното изпълнение в България. Конкретен повод за недоволството са промените в ГПК, влезли в сила в началото на годината. С тях се въведе задължителното заплащане на такси за информацията, която частният и държавен съдебен

изпълнител получава за имущественото състояние на дължника от държавни и общински органи. Тези такси се заплащат от взискателите по изпълнителните дела, но са за сметка на дължника и с тях се увеличава размерът на задължението му. Не техният размер, а фактът, че се изисква заплащане на таксите поотделно и на парче, е това, което в момента блокира работата на съдебните изпълнители, се посочва на сайта.

Само преди дни от НСИ уверяваха, че 400 000 души могат едновременно да влязат в сайта, без това да наруши дейността на системата. За да предотвратят срив, от НСИ бяха подготвили няколко допълнителни сървъра, които да преразпределят трафика. Онлайн преброяването отнема около 15 минути и ще ни спести неудобството да чакаме преброятеляте въвчици, обясняват статистици-

те. Според тях въпросите в анкетната карта не са специфични и няма да затруднят хората.

Очакващо се голям брой от българите да предпочетат интернет формата. Чрез електронния формат всеки, който желал да бъде електронно преброян, ще получи уникален 10-цифров код, който трябва да предостави на преброятеля от НСИ.

ДУМА припомня, че пре-

броятелите ще започнат да минават по домовете чак след 10 февруари. Ако преди това някой почуква на вратата ви или го направи късно вечерта, той е измамник, предупреждават от НСИ. Преброятелите ще са снабдени със специални карти за легитимиране, а в интернет са посочени телефоните, на които може да проверите дали човекът на вратата ви е одобрен от НСИ.

Първата виртуална карта на дупките във Варна вече функционира. Дупките са нанесени на точен адрес в карта на Гугъл. Към повечето кратери има приложена снимка. Така всеки Варненец може да определи своя най-безопасен маршрут. Близо 900 недоволни от местната власт граждани са готови да излязат на нов протест срещу дупките пред сградата на общината в морския град

Обявиха грипна епидемия в още 4 области

Gрипна епидемия бе обявена в още четири области на страната - Стара Загора, Русе, Ямбол и Монтана, съобщиха от пресцентъра на МЗ. С това регионите, значително заsegнати от болестта, стават 18. До края на седмицата се очаква в някои от тях, като София-област и Благоевград, епидемията да бъде отменена.

Учениците в София днес би трябвало да са на училище, заяви министърът на образованието, младежта и науката Сергей Игнатов. Само ако се случи нещо извънредно, може да се обяви отново ваканция, допълни Игнатов. Той уточни, че в Стара Загора 35 000 ученици ще са в грипна ваканция до 6 февруари. Най-много болни има сред децата до 4-годишна възраст и учениците.

От РИОКОЗ във Варна съобщиха, че грипната ваканция за училищата в града остава в сила до петък включително. В областта всяко училище ще решава самостоятелно дали да има учебни занятия или не, каза д-р Светла Станева, началник на дирекцията "Надзор над заразните болести". Ако над 30 на сто от децата са болни, за-

веденията ще останат затворени. В област Бургас обаче здравните власти прекратиха грипната ваканция и от днес децата тръгват на училище.

В правомощията на директорите и на педагогическите съвети е да решат как ще се преструктурира загубеното учебно съдържание заради грипната ваканция, каза министърът. По думите му засега има шанс да бъде преструктуриран учебният материал, защото "загубите не са толкова големи". Игнатов посочи, че "очуване не се предвижда, особено в почивни дни, защото е противозаконно".

Към 25 януари бяха преустановени учебните занятия в 794 училища в цялата страна.

Филателно издание с портрет на Ванга беше вализирано по повод на 100 години от рождениято на българката с феноменални способности. Церемонията за пускането в употреба на марката се състоя в Музея на съобщенията вчера

Още по темата за Ванга на стр. 15

ЗАЛОВИХА 27 КГ НАРКОТИЦИ НА ГРАНИЦАТА

Близо 27 кг наркотици задържаха митническите служители на "Капитан Андреево". Нерагламентираната стока била открита в багажа на пътници в лек автомобил. "Нисан Патрол" с българска регистрация, влизаш от Турция, бил избран за проверка по метода "анализ на риска". В колата пътувало семейство от Свиленград - 34-годишен мъж, 32-годишна жена и двете им деца на 4 и 8 години. Митничарите попаднали на 52 пакета с прахообразно вещество, увити с черно тиксо. Наркотиците били замаскирани под три тенекии с маслини. Сред багажа имало перилни препарати, портокали, стереопор и други стоки. Пакетите с хероин тежат 26,950 кг, а стойността им по цени за нуждите на съдопроизводството е близо 5 млн. лв. По случая е задържан и 33-годишен хасковия, който по предварителни данни също е съпричастен към случая.

КРЪСТИХА АКЦИЯ СРЕЩУ НЕЛЕГАЛНИ ЦИГАРИ "ФАБРИКАТА"

Цех за производство на нелегални цигари бе разбит в късните часове в неделя. В садовското село Патриарх Евтимово антимафиотите открили и заготовка за бандероли с холограмни стикери. В момента, в който полиците нахлули, работниците произвеждали нелегални цигари "Виктори". Били изработени 12 мастербокса от тютюневите изделия. Освен готовите, са намерени и цигари в насыпно състояние. В помещението имало насилен тютюн и други остатци от производствения процес. Общото количество на задържаната стока е над 120 000 къса цигари. Групата е наблюдавана 2-3 месеца. В неделя работниците били събрани в микробус и са закарани на работа. Полиците ги наблюдавали цяла нощ, за да може да бъдат задържани на излизане от халето заедно с произведените цигари. Задържани са 11 души, свързани с производството на нелегалните тютюневи изделия.

Просещите деца в столицата намалели

Намаление на просещите деца и децата, полагащи нерегламентиран труд в София отчитат от проекта "Социална работа с деца на улицата", съобщиха от Столичната община. Данните показват, че до края на януари са регистрирани 489 случаи на просещи, от които 268 са деца. Състивени са 138 предупредителни протокола, 85 констативни протокола, както и 42 акта за административно нарушение по Наредбата за обществения ред в София. За шест лица, задържани заради просия за трети път, е сезирана прокуратурата. 12 са издадените заповеди за задържане на деца за денонощие. На основание Закона за закрила на детето 13 деца са настанени в специализирана институция за деца, лишени от родителска грижа, а на други 24 са предоставени услуги в общността. Сигнали за деца на улицата граждани могат да подават на телефони 80 35 900 (дирекция "Социални дейности" на Столичната община), 116 11 (национална телефонна линия за деца) и на телефон 112.

България

Снимка Мариета ТОМОВА

Фондация "Хоризонти" представи вчера в пресклуба на БТА проект за социални асистенти и домашни помощници на лица със зрителни увреждания. Проектът е на стойност 157 357 лв. и е за 14 месеца, началото е през март. Десетте социални асистенти и 10-те домашни помощници ще получават минимална заплата и ще обслужват 40 души. Задължително условие е хората да са с намалена работоспособност над 70% - пълнолетни, младежи, хора в активна трудова възраст и пенсионери

ПРЕГЛЕЖДАТ БЕЗПЛАТНО ЗА РАК НА МАТОЧНАТА ШИЙКА

Безплатни гинекологични прегледи ще се извършват през цялата седмица в груповата практика "Хера - 2000", която се помещава в Градската поликлиника във Велико Търново. Инициативата е в рамките на Европейската седмица за профилактика на рака на шийката на матката, информира акушер-гинекологът д-р Мавроди Калейски.

Безплатно могат да се прегледат както здравноосигурените пациентки, които трябва да имат направление от личния лекар, така и жени без

здравни осигуровки. Консултациите и прегледите включват и цитонамазка, обясни д-р Калейски.

България е сред страните в Европа с най-високи показатели в черната статистика по заболеваемост и смъртност от тази болест. Всяка година у нас 1100 жени се разболяват от рак на маточната шийка, при близо 50% от случаите ракът се диагностицира късно. Целта ни е да повишам здравната култура и чрез профилактика да предотвратим нежелани последици, коментира д-р Калейски.

ЖЕНА „ОЗДРАВЯВА“ ПРЕД ТЕЛК КОМИСИЯ

Млада жена от Хасково, която е трудоустроена, сигнализира, че хора като нея все по-често търсят различни начини, включително и с плащане на пари на ръка, за да умилостивят ТЕЛК, от която зависи процентът на инвалидност. Според нея в много случаи прегледът е повече от формален. Пенка Радева е с вродена луксация на лявата тазобедрена става и затова единият ѝ крак е с над 3 сантиметра по-къс от другия. За да се движи нормално, към лявата ѝ обувка е поставена допълнителна платформа. Въпреки че порокът ѝ се вижда и с просто око, през две години тя се явява пред ТЕЛК. При последната си среща с комисията обаче жената разбира, че кракът ѝ никак си сам се е удължил. Как е станало медицинското чудо, жената не може да си обясни, но признава, че дори и не е попитала лекарите от комисията, защото правилото било да не задаваш въпроси. "По принцип мълчиш. Майка ми беше трудоустроена и знам от нея още отпреди много години - влезеш ли там вътре, мълчиш, защото става лошо за теб", каза Пенка Радева. Задължителното преминаване през ТЕЛК през няколко години принуждава болните да търсят и други начини за въздействие върху комисията.

11 фирми отиват на прокурор за забавени заплати

След проверка на Главната инспекция по труда само 16 от 72 предприятия са платили на работниците си

Главната инспекция по труда ще даде на прокурор 11 фирми за системно забавяне на заплатите, съобщи вчера социалният министър Тотю Младенов.

Инспекцията ще сезира прокуратурата на основание чл. 407 на Кодекса на труда, поясни Младенов. Преди около три седмици той обяви, че 72 фирми дължат 19 млн. лв. за заплати на работниците си. Определен им беше срок до края на януари за издължаване. Министърът заяви, че в противен случай ще ги даде на прокурор за системно нарушаване на тру-

От август 2009 г. до 20 януари 2011 г. благодарение на ГИТ са изплатени 88 млн. 554 хил. лв. забавени плащания на работни заплати. От проверените 72 фирми с персонал 16 465 души четирима работодатели са в производство по несъстоятелност, трима имат двустранно споразумение за разсрочено изплащане на заплатите. 14 от погасилите задълженията отново са забавили следващи плащания, съобщи шефката на ГИТ Румяна Михайлова.

Консулт

САМООСИГУРЯЩИТЕ СЕ: ДОХОДИ И МИНИМАЛНИ ПРАГОВЕ

От тази година са въведени минимални прагове за самоосигуряващи се лица. Това означава, че те трябва да плащат различни по размер осигуровки на базата на спечелените от тях доходи. Принципът е: който печели повече, плаща повече. Според Кодекса за социално осигуряване при доход до 5400 лв. минималният осигурителен доход е 420 лв. В диапазона 5401-6500 лв. минималният праг е 450 лв., от 6501 до 7500 лв. е 500 лв., а над 7500 лв. - 550 лв.

Оказа се обаче, че ако двама самоосигуряващи се печелят една и съща сума, те ще плащат различни осигуровки. Според счетоводителя на свободна практика Преслав Недев това е напълно несправедливо. В изпратен

и до ДУМА коментар той дава пример с двама души, които печелят 5000 лв. за годината. Единият, който през 2009 г. е плащал осигуровки на 260 лв., тази година ще плаща върху основа 420 лв.

Условно ще го наречем "тарикат", защото е крил истинските си приходи, допълнила Недев. По думите му другият, който е деклариран всичко и тогава е спечелил 5500 лв., тази година ще плати осигуровки за 450 лв. Това означава, че той ще бъде наказан за това, че си е декларидал всичките приходи коректно и честно, категоричен е Недев.

Законовите текстове са напълно справедливи, заяви говорителят на НАП Росен Бъчваров. С последните промени се въвежда диференциран осигурителен доход, според който

хората, които са получавали различни доходи през 2009 г. и са ги декларирали през 2010 г., през 2011 г. плащат различни вноски върху различен осигурителен праг, обясни говорителят. Това означава, че номинално доходът на двамата може да е еднакъв, но осигурителната основа е различна.

Казано с други думи - човек, който е получил по-висок доход за предходен период, трябва сега да се осигурява на по-висок осигурителен праг, което е логично и нормално, категоричен е Бъчваров. Той допълни, че винаги, когато авансово се внасят осигурителни вноски, се извършва годишно преизчисляване на вносите на годишна база.

Преслав Недев смята, че за да се постигне спра-

довото законодателство. Шестнайсет от тези 72 фирми са изплатили в пълен размер дължимите заплати на работниците и служителите, а 45 работодатели са платили частично.

Единайсетте фирми, които ще бъдат дадени на прокурор, дължат заплатите за повече от три месеца. Това са "Дейтрон" ООД, "Курортно строителство" ООД и "Интернешънъл паур секюрити" ООД в област Варна, в област Кърджали нарушител е "Булгатекс" ООД - Ардино, в Монтана - "Армилес-2004" ООД - Берковица, в Пазарджик - "Сокола" АД - Пещера, в Плевен - "Автобусни превози" АД. На-

правят промени в Кодекса за социално осигуряване или новите текстове да бъдат отменени на Конституционния съд. Недев е категоричен, че ако текстовете не отпаднат, ще бъдат ощетени хората със свободни професии - адвокати, журналисти, счетоводители.

Въпреки че става дума за няколко десетки до сто лева повече на година, важен е принципът, категоричен е счетоводителят. Според него така ще се насърчи укриването на реалните доходи на самоосигуряващи се, които ще целят официално за следващи години да попаднат в по-ниския диапазон на доходи и следователно да плащат по-ниски осигуровки. В действителност обаче истинските им доходи ще останат недекларириани.

рушителите на трудовото законодателство в област Пловдив са "Ален Мак" АД, "Мостстрой" АД, в област Русе - "Прециз Интер Холдинг" АД, и в София - "Мостстрой София" АД. Министърът ще дава информация всеки месец как се изплащат работните заплати и има ли забавяне.

От август 2009 г. до края на мината година са установени над 3640 случая на работници и служители без трудови договори, като санкцията на конкретен случай е до 15 хил. лв., съобщи министърът. Той обеща съвместните проверки на ГИТ, НАП и НОИ да продължат и тази година. През този месец са установени нови 460 случая на работещи без трудови договори, за което са наложени съответните санкции. Само за магистрала "Тракия" за този месец са установени 13 случая на хора без трудови договори в три подизпълнителски фирми, като в една от тях има десет случая, каза Младенов.

Чуда

Перничанин е изкачил Черни Връх над 2080 пъти

76-годишният перничанин Георги Петров е изкачил най-високата точка на Витоша Черни връх над 2080 пъти, съобщиха от местното туристическо дружество "Кракра". Бившият ценови инспектор, който е родом от Елхово, започнал да осъществява планинските турове от 1968 г., като категорицел е преминаването на върховете на редица планински върхове.

Бывшият ценови инспектор, който е родом от Елхово, започнал да осъществява планинските турове от 1968 г., като категорицел е преминаването на върховете на редица планински върхове.

Възрастният вече турист и сега не се разделя с планината. Всяка сутрин той се разхожда по 4-5 часа в гората. Въпреки напредналата възраст той не пие никакви лекарства, само по малко вино и ракия собствено производство и сокове от диви плодове.

Планината е изпъстрена от табели, изработени от Георги. Негово дело е табелата "Пътека без аптека", поставен в началото на маршрута Кладница-Чуйпетлово.

□ Икономика

3 лева за 100 км пробег с електромобил

Екологичните коли ще паркират бесплатно в „сия“ и „зелена“ зона и ще са освободени от данък

Mежду 2,5 и 3 лева струва 100 км преход за кола, задвижвана с електричество, каза Илия Левков, председател на УС на Българската асоциация електрически превозни средства (БАЕПС) на пресконференция вчера. За сравнение този преход ще струва поне 20 лв. с обикновен, икономичен автомобил с бензинов или дизелов двигател, каза Начо Халачев, член на асоциацията.

Автомобилът Рено, който използват нашите учени, за да демонстрират качествата на новата техника, не е хибрид, а работи само с ток. В него са заложени най-модерните технологии. Когато се вдигне педальът за мощност, двигателят минава в генераторен режим - не харчи, а набира енергия. Автомобилът е със сълнчев панел на покрива. С него се аку-

мулират около два киловата на ден. Машината има суперкондензатор, който позволява бързо потегляне и спиране на колата. Модифицираното Рено може да измине 100 км с едно зареждане при максимална скорост от 100 км в час. Акумулаторната батерия е от оловен тип. В света прототипите са с литиево-ионни полимерни батерии. Здравко Стойнов, от института по електрохимия в БАН, каза, че литиево-ионните батерии ще бъдат проблем за развитие на сектора, защото Китай е спрял да продава литий на световните пазари. Проблемът е, че една оловна батерия, като тази на прототипа, тежи около 350 килограма.

Целта на асоциацията е през следващите три години в страната да има 10 хиляди електромобила и поне две хиляди зарядни станции. На 10 февруари в

София ще има международна конференция, посветена на електромобилите. В нея ще участва заместник-председателят на ЕК Антонио Таяни, съобщи Начо Халачев. На този форум Иорданка Фандъкова ще представи плановете за развитие на София. Очаква се паркирането в „сия“ и „зелена“ зона да бъде бесплатно за електромобили, те може да бъдат и освободени от данък, каза Мартин Заимов, общински съветник и член на асоциацията.

Има поне 200 български фирми, които могат да изработват компоненти за електромобили. Вече има български батерии за електромобили, както и електродвигатели, и регулатор на мощността, произведени у нас. Български фирми могат да правят зарядни станции за батерии на тези коли.

Акумулаторът на електромобила е български, от стария оловен тип, и се зарежда от 3 до 8 часа

14 положителни пробы за шап в Граматиково

Установени са положителни резултати за шап при кръвни пробы от една крава и 13 дребни преживини животни в село Граматиково, община Малко Търново, съобщиха от Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС). Наличието на антитела е установено при пробите, които ветеринарните лекари взимат повторно от животните в рисковия район заради 20-дневния инкубационен период на заболяването. До момента са изследвани около 1100 пробы от населени места в общите около огнищата, като само тези 14 са положителни.

Селото попада в 10-километровата предпазна зона около първите две огнища на шап. За да се спре разпространението на заболяването, се налага да бъдат умъртвени 149-те възприемчиви към шап животни в селото - 1 крава, 38 овце и 110 кози. Движението на животни в с. Граматиково е напълно забранено, ограничено е и движението на хора в района.

Комисия към НВМС ще направи описание на умъртвените животни, на базата на който ще бъдат определени обезщетенията, които ще се изплащат на собствениците.

СПОРЕД ПРОУЧВАНЕ:

Българите искат АЕЦ „Белене“

83% от българите са на мнение, че ако електроенергията спре да бъде произвеждана в АЕЦ, цената на тока ще се увеличи значително. Това показват резултатите от национално представително проучване на "GFK-България", проведено през декември-януари, съобщиха от агенцията.

Производството на електроенергия в АЕЦ, за разлика от другите алтернативи, се отличава с ефективност и бъдещ потенциал, смятат българи. Миннието на повече от половината интервюирани е, че АЕЦ производството е значително по-евтино от производство на електроенергия в ТЕЦ, ВЕЦ и осигурява разумни цени на тока за крайния потребител. Евентуална икономическа полза би имало, ако се построи нова АЕЦ, която ще привлече чужди инвестиции. Визията за бъдещи перспективи се подкрепя от 80% от българи, които споделят мнението, че ще има дефицит

на ток, ако единствената ни АЕЦ спре дейността си, и че България трябва да запази досегашните обеми производство на електроенергия.

Преобладаващата част от интервюираните - 60%-70%, считат, че Русия притежава опита и средствата за изграждане на АЕЦ "Белене" и е надежден партньор в такава инициатива. Положителната оценка за проекта преобладава в пъти спрямо отрицателната - 52%:14%. Профилът на гражданина с положителна оценка съвпада в голяма степен с този на информирания за проекта - по-скоро мъж, със средно и над средното образование, работещ на пълен работен ден, симпатизиращ на ГЕРБ. Сред хората с неутрално отношение преобладават жените и такива, които не симпатизират на никоя политическа формация. Мнозинството от българите приемат положително идеята за руски инвеститор и изпълнител на проекта.

Снимка
Благовеста ЦВЕТКОВА

Със земеделски производители от цялата страна ще бъде обсъдена позицията на България за общата селскостопанска рамка на ЕС за периода 2014-2020 г., стана ясно на дискусия, която се провежда вчера в Народното събрание. Според председателя на парламента Цецка Цачева и зам.-министъра на земеделието Цветан Димитров правителството вече работи за изравняване на субсидията на нашите земеделски производители с европейските

Фирми се договаряли за изкупната цена на тютюна

Има договорка на отделните фирми, които изкупуват в момента тютюна в района на Гоце Делчев, коментират тютюнопроизводители, съобщи Фокус. Те обясниха, че вече са запознати и със схемата, която прилагат фирмите. В началото те изкупуват продукцията на малко по-високи цени, за да привлечат хората. Когато обаче производителите започват да предават тютюна, фирмите намаляват цената и хората се отдръпват. Цената стои на това ниво за известно време, след което пак се вдига. Тютюнопроизводителите обясниха още, че имат договори не с една, а с три или четири фирми, които изкупуват в района. "Аз мога да ида при която си фирма искал. Но като те се договорят да дадат една и съща цена, няма значение при коя ще отидеш", коментира тютюнопроизводител от Долно Дряново и допълни, че в неговото село първоначално едната от фирмите е започнала да изкупува на цени от 4.80 лв.,

дори е стигнала до 5.00 лв. Дошли са обаче началниците на фирмата, които са наредили веднага да се свали с 20% изкупната цена. Така тя веднага е станала 3.80 лв. "Не може един и същи тютюн, в едно и също село, единия ден да върви 4.80 лв., а на другия ден - 3.80 лв.", коментираха още хора от Долно Дряново и дадоха примери как техни съседи на единия ден са предали тютюна на 4.80 лв., а на следващия ден - по 3.80 лв. за кг. По думите им всичко това идва оттам, че във всеки един момент началниците се обаждат и казват да се свали цената. От своя страна експертът, който изкупува, казва, че нищо не може да направи. "Нямаме на кого да се оплачем, няма кой да ни брани и защитава. Тютюнът започва да мухляства, нямаме пари за хляб и тогава си казваш, по-добре да го дадеш за 3.00 лв., защото утре може да не ти го вземат и на толкова", коментираха още тютюнопроизводителите.

Гърция:

„Бургас-Александруполис“ е най-зеленият проект

Гърция твърдо и решително подкрепя проекта за петролопровода "Бургас-Александруполис". Това посочва гърцкият заместник-министр по околната среда, енергетиката и климатичните промени Янис Маниатис в интервю за агенция Интерфакс.

"Ако нечия позиция се е променила, то това не е гърцката. Промени се позицията на нашите български партньори. Още от самото начало на обсъждането на проекта до момента всички правителства на Гърция твърдо и решително са подкрепили идеята за строителството на този петролопровод.

Ние проведохме предварителна експертиза за влиянието на петролопровода върху околната среда. Бе потвърдено, че той ще е най-екологично сигурният от всички тръбопроводи в Европа. Ние в Гърция го наричаме "най-зеленият проект". Ние вече сме предали в парламента законопроект, който предвижда петролопроводът да получи статут на проект от национално значение", казва Маниатис.

Гърцкият заместник-министр отбелязва, че се надява в крайна сметка България да осъзнае важността на проекта и неговите ползи не само за София, Москва и Атина, но за цяла Европа.

С 10 ст. посъпна хлябът в Пазарджик

С 10 стотинки ще е по-скъп от днес хлябът в Пазарджик, съобщи Фокус, като цитира производители от региона. Увеличението на цената на хляба е средно с около 15% и е свързано с рязкото покачване на сировините за производството. От днес 650-граммовият хляб ще е около 85-90 стотинки, поскъпване ще има и за пълнозърнестия и типовия хляб. Закуските също ще бъдат с по-високи цени. За последните няколко месеца брашното е поскъпнало с около 30% и сега се търгува за около 800 лева за тон. Според производителите решението за поскъпването е взето на базата на цени на брашната, валидни в неделя. Вчера е получено уведомление, че те се увеличават с още и тон брашно за хляб ще струва 870 лева, а за банички - 1030 лева. Това поредно увеличение не е включено в разчетите, които са обявени и ще влязат в сила от днес. Така на по-късен етап цената на хлебните изделия ще скочи още, смятат от брашна.

Практично земеделие

www.duma.bg

ВРЕМЕТО

За периода до 5.02.2011 г. се очаква времето да бъде типично зимно с ниски нощи температури - 8/-10°C и валежи от сняг на почти цялата територия на страната.

	01.02.2011	02.02.2011	03.02.2011	04.02.2011
	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Бургас	-6/0°C	-6/-5°C	-3/0°C	-5/1°C
Добрич	-8/-1°C	-6/4°C	-4/4°C	-7/-1°C
Плевен	-10/-1°C	-5/7°C	-7/3°C	-8/-2°C
Русе	-12/-1°C	-7/4°C	-7/1°C	-7/-4°C
Стара Загора	-6/2°C	-6/6°C	-4/6°C	-5/0°C

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Правителството одобри проект на закон за изменение и допълнение на Закона за тютюна и тютюневите изделия. С промените се закрива фонд "Тютюн", който досега осъществяваше държавното подпомагане в сектора.

Отменят се и разпоредбите, свързани с разпределението на квоти за производство, регулацията на изкупните цени на тютюна, премирането, както и безвъзмездното предоставяне на семена на производителите.

Тютюнопроизводителите в бъдеще ще бъдат подпомагани, както всички останали от аграрния сектор, и ще подлежат на вписване в поддръжания от земеделското министерство регистър (по чл. 7 от Закона за подпомагане на земеделските производители).

Приетият от МС документ предвижда също отмяна на редица разпоредби, свързани с договорните отношения при изкупуването на тютюна с цел привеждане на сектора на пазарна основа.

Другите промени в законопроекта са свързани с прилагането на ефективен контрол върху съдържанието и емисии на тютюна и тютюневите изделия от страна на България като държава-членка на ЕС. Предвижда се ИТТИ - Марково към Селскостопанска академия да прави анализи за съдържанието на вредни вещества и съставки в тютюневите изделия.

През тригодишния период, в който продължи държавното подпомагане на тютюнопроизводителите в България, е приет европейският регламент 1234/2007 за установяване на обща организация на селскостопанските пазари. Той налага на България като държава-членка на ЕС да премахне напълно регулирането в сектора. Затова трябва да отпаднат квотите за производство и субсидирането, а секторът да заработи изцяло на пазарна основа. Целта е да се запази подпомагането единствено в контекста на политиката на ЕС за развитие на селските райони, където са и пренасочени финансовите средства.

МЗХ

Министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов се срещна с най-големите преработвателни компании в сектор "Тютюн". Целта на срещата бе да се провокира бизнесът за подкрепа на тютюнопроизводителите. Една от основните теми, поставени от представителите на МЗХ, бе изкупуването на тютюна от реколта 2010 г. Тютюнопреработвателите са поели ангажимент да изкупят договоряните количества тютюн, но са изразили абсолютно несъгласие да обсъждат цени, а още по-малко да им се вменява и социална функция по предоставяне на премии.

Пред представители на PRICEMINISTER.BG изпълнителният директор на Булгартабак Иван Биларев сподели, че има идея за създаване на Консултативен съвет към министъра с цел координиране на усилията по провеждане на държавната политика в сектора. Тази идея се приема като положителна, още повече, че със закриването на фонд "Тютюн" много от дейностите няма да бъдат управлявани успешно. Важен фактор в политиката по производството на тютюн се възлага и на Института по тютюна и тютюневите изделия - Марково, който е към Селскостопанската академия.

Следва да припомним, че на тютюнопроизводителите бяха обещани 70 млн. лева за подпомагане на реколта 2010 г., които да бъдат предоставени под формата на национални доплащания. Близо 30 хиляди тютюнопроизводители се регистрираха по Наредба № 3 и подадоха заявления за подпомагане. Тези средства обаче не са разчетени в Закона за държавния бюджет. Това създава сериозно беспокойство в бранша. Министър Найденов е обещал да търси възможности за решаване на въпроса.

ЦАРЕВИЦА

През изминалата седмица царевицата отчете ценови рекорди. Това се дължи на изключително активното търгсене не само за вътрешния пазар, но и за износ. По данни на САПИ към 25.01.2011 г. средната цена за страната е 358 лв./тон без ДДС и спрямо равницата от месец декември увеличението е с 11.5%. В Бургас, Сливен, Ямбол и Шумен не е отчетена търговия, а във Варна и Добрич цената с лекота премина 400 лв./тон. Тенденцията е на повишаване, още повече, че анализите на международните агенции отчитат активно търгсене поради оценката, че запасите от царевица драстично ще намалят.

Износът е активен. По данни на НСЗФ към 22.01.2011 г. общото количество царевица, напуснало страната, е 667 066 тона /553 230 тона за ЕС и 113 836 тона за трети страни/. За периода 14-22.01.2011 г. напусналата царевица е в размер на 37 541 тона. На пристанище Варна се натовариха два кораба с царевица съответно за 27 500 и 3000 тона за страни от ЕС. На пристанищата в Силистра, Русе и Лом също се товарят баржи с царевица.

На този фон очакванията са цената още през месец февруари стабилно да премине 400 лв./тон.

АгроММ

Мениджмънт & Маркетинг

НОВИНИ

ДФЗ

• Младите фермери с разсадници отново бяха излъгани в очакванията си да се преобратят за правата си и да достигнат до финансиране на техните проекти. Много политически фигури се ангажираха с въпроса, като счетоха, че е чисто технически и едва ли не проблемът е в ДФЗ. Натискът за неговото решаване от близо година не е в правилната посока.

Експертите на PRICEMINISTER.BG предлагат Управителният съвет на ДФЗ да вземе решение за предоставяне на държавна помощ. Известно е, че всеки земеделски производител има право на еднократна субсидия по de minimis и нейното предоставяне, което е в размер на 15 хил. евро, донякъде може да реши въпросите на тези близо 100 стопанства.

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

• МС прие проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за рибарство и аквакултури. Предлагат се следните промени:

1. Забранява се извършването на стопански риболов във вътрешните водоеми на страната с цел разграничаване на риболов на естествен ресурс в река Дунав и Черно море и на произведената в изкуствени условия продукция.

2. С оглед диференциране на пазарния субект и фискално проследяване на продуктите от рибарството, се предвижда отпадане на възможността стопански риболов, развъждане и отглеждане на риба и други водни организми, дейност като регистриран купувач, както и други дейности по ЗРА, да се извършват от физически лица. Същите следва да бъдат осъществявани само от юридически лица и единолични търговци.

3. Въвежда се възможност за издаване на специално разрешително за усвояване на ресурс от квотиран вид риба.

4. Разширяват се хипотезите, при които е възможно прекратяване на разрешителното за стопански риболов и отписването на кораба от регистъра на риболовните кораби на страната.

5. Завишават се изискванията при издаване на разрешително за улов на риба и други водни организми с научноизследователска цел.

ПШЕНИЦА

През есента на 2010 г. засетите площи с пшеница са в размер на 10 398 000 дка. По-голяма част от посевите се намират във фенофаза братене. В момента по-голяма част от площите са овлажнени, което не позволява подхранването с азот на посевите с машини. Очакват се в средата на месец февруари по-благоприятни агроклиматични условия да допринесат за навременно провеждане на тази важна за растежа и добивите дейност.

Пазарът на хлебна пшеница е изключително нервен и ценовите котировки са възходящи. За това влияние оказват не само външните фактори и дефицити, но и вътрешната нестабилност. Непрекъснатият ръст на цените почти отказа мелничните предприятия да търсят пшеница, още повече, че качествено зърно почти не се предлага. Зърнопроизводителите също се въздържат да предлагат пшеница на пазара, като изчакват повишение на котировките. В тази стратегия има логика и няма съмнение, че през следващите два месеца цената на пшеницата ще се повиши.

По данни на САПИ средната изкуплена цена на хлебната пшеница към 25.01.2010 г. е 411 лв./тон без ДДС или спрямо предходната седмица отчетеният ръст е с 3.3 на сто, а спрямо средната цена за месец декември ръстът е с 11.1 на сто. Най-високите стойности са отчетени в област Бургас - 470 лв./тон. Причината е изключително активният износ от пристанище Бургас, където през изминалата седмица бяха натоварени 3300 тона пшеница, а освен това има складирани 32 000 тона също за износ. На пристанището във Варна също се товари кораб с вместимост от 5500 тона. Пшеница с по-ниски хлебопекарни качества се търгува на по-ниски цени - 390 - 400 лв./тон без ДДС.

Фуражна пшеница се предлага в ограничени количества и не във всички райони на страната. Средната цена по данни на САПИ за периода е 376 лв./тон без ДДС и спрямо предходната седмица е отчетен ръст с 1.6 на сто. В Бургас и Сливен търговията с фуражна пшеница се осъществява на нива от 410 - 420 лв./тон.

По данни на НСЗФ общото количество пшеница, напуснало страната от новата реколта към 22.01.2011 г., е в размер на 1 655 705 тона /1 166 568 тона за ЕС и 489 137 за трети страни/, а това на влезналото е 24 255 тона.

Международните зърнени пазари остават динамични. Влияние върху тях оказа докладът на Американския департамент по земеделие, който е първи за тази година и оценката и прогнозите са, че се очаква намаление на зърнените запаси от пшеница с 19 на сто в сравнение с 2009/2010 г., до 12 - 9 млн. тона. Това е предпоставка цените на пшеницата да продължат през следващите седмици да се повишават. Наводненията в Куинсланд, Австралия, продължават да оказват влияние върху ситуацията на международните пазари на зърно.

Материалите са от бюллетена „АгроММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Снимки БГНЕС

Стотици хиляди се събраха на площад "Тахрир" в центъра на Кайро, където се подготвяха за днешното многомилионно шествие. Хората скандираха "Мубарак, отивай си", докато новото правителство полагаше клетва в президентския дворец

Мубарак назначи ново правителство

Опозицията готови милионен протестен поход в Кайро днес, продължават исканията за оставката на президента

Новото египетско правителство, ръководено от Ахмед Шафик, положи клетва. В него са заменени министърът на финансите и на вътрешните работи, но други ключови имена като министър на отбраната, запазиха постовете си, съобщи държавната телевизия. Мохамед Хусейн Тантауи беше издигнат до вице-премиер, като същевременно запази поста си на министър на отбраната. Ахмед Абул Гейт остава външен министър. Самир Мохамед Радван беше определен за финансов министър. Генерал Махмуд Уагди, бивш шеф на отдела за криминални разследвания в Кайро, беше определен за вътрешен министър, съобщи Ройтерс.

Малко по-рано президентът Хосни Мубарак посети оперативния щаб на въоръжените сили, за да се запознае с положението в областта на националната сигурност. Той изрази готовността си за отстъпки пред исканията на протестиращите, като заяви на новия премиер, че правителството ще запази субсидиите, ще контролира цените и ще осигури нови работни места. "Искам от вас да върнете доверието в нашата икономика", подчертава Мубарак. "Вярвам във вашата

способност да въведете икономическа политика, която обръща най-голямо внимание на страданията на нашия народ", допълни той.

Протестното движение в Египет, което иска оттеглянето на президента Хосни Мубарак, призова за "поход на един милион души" днес, седмица след началото на народния бунт срещу 30-годишния режим, заяви пред АФП Ейд Мохамад, един от организаторите на похода. "Освен това решихме да започнем открита обща стачка", допълни той. Призовът за стачка беше отправен за първи път късно в неделя от работници от град Суец, един от трите големи града заедно с Кайро и Александрия, където протестите и бунтовете бяха особено ожесточени и в които е въведен комендантски час.

Междудеменно, противно на тиражираните в някои медии слухове, Суецкият канал, стратегическият воден път, свързващ Европа и Азия, работи "на пълен капацитет", съобщи официален представител, цитиран от държавните медии. Това става на фона на повишаването от понеделник на цената на петрола до 100 долара за барел заради опасенията, че доставките могат да бъдат нарушени от безредиците в Египет.

Не закъсняха и международните отзиви за ситуацията в Египет. Върховната представителка на ЕС по външната политика и сигурността Катрин Аштън призовава режима на президента Хосни Мубарак в Египет да започне "независимо" диалог с опозицията, за да могат да се осъществят действителни реформи и да се отговори на очакванията на улициата. Тя призовава конкретно и египетската полиция "да прояви сдържаност" пред протестиращите и отново поиска освобождаването на "всички демонстранти".

Неочаквано Нобеловият лауреат и доскорошен генерален секретар на Международната агенция за ядрена енергия (МААЕ) Мохамад ел Барадей, който в неделя участва в многохилядните протести в Кайро, бе подкрепен от най-голямата и най-добре

организирана опозиционна групировка в страната - исламистката групировка "Мюсюлмански братство". Според наблюдатели от БиБиСи и "Скай нюз" групировката подкрепя неговите действия, което на практика разкрива пред Ел Барадей нова политическа перспектива. Засега редица опозиционни партии и движения вече номинирани Мохамад ел Барадей да преговаря с правителството и с армията от тяхно име.

Една от последните информации от официалните египетски власти се отнася до ареста на двама палестинци, проникнали през контрабанден тунел рано сутринта в понеделник. Те били въоръжени с автомати, ръчни гранати и противотанкови гранатомети и разполагали със значителна сума в брой - около 9 хиляди долара в египетски лири.

България ще евакуира около 70 свои граждани от Египет с правителствения самолет, съобщи в Брюксел министърът на външните работи Николай Младенов. Правителственият "Ербъс" ще бъде изпратен в Кайро във вторник, за да приbere наши сънародници, живеещи постоянно в Египет. Грижата за туристите е на туроператорите, които са ги изпратили там. "Самолетът ще прибере българите, които са заявили такова желание. Сборният пункт е в 15 часа на летището в Кайро. Може да качим и граждани на ЕС от други страни-членки. Във вторник ще има два подобни полета - българският и на Финландия", добави министър Младенов.

Разкриха терористката, взривила се в Москва

Установена е самоличността на терористката камикадзе, която се взрви на 31 декември 2010 г. в Кузмински парк в Москва. Разследването е установило, че взривилата се терористка е жена на дагестански лидер Ибрахимхалил Даудов. Името на взривилата се не се съобщава, но тя е била официална жена на Даудов и майка на неговите трима синове.

Според версията на следствието няколко бойци, в това число две жени камикадзе са дошли в Москва през декември 2010 г. и са се установили в домовете за гости на спортния клуб в Кузминския парк. Едната от жените се е взрвила случайно в новогодишната нощ.

Неотдавна във Волгоград е била задържана жена, за която се предполага, че е втората потенциална терористка - Зейнап Суюнова - също съпруга на член на Ногайския джемаат. По-

късно службите за сигурност задържаха в Дагестан 4 други предполагаеми организатори на несъстоялите се новогодишни терористични акции Шамил Баймамбетов, Тимур Акубеков, Илияс Саидов и Хайрулла Магомедов. Други петима бяха обявени за издирване, сред които жителите на Ставропол Виталий Раздобудко и неговата приятелка Марина Хорошева.

Според следствияния комитет новогодишните терористични акции не са свързани с акта на летище Домодедово, при който загинаха 35 души.

Днес обаче неназован източник от силовите структури е съобщил, че Раздобудко, който беше посочен като организатор, но след това информацията беше опровергана, е имал контакти с бойците от бандата на Даудов. Той е посочил също, че членове на тази банда са задържани заради акта на Домодедово.

Задържаха брата на Доку Умаров

Властите в Италия задържаха брата на лидера на чеченските сепаратисти Доку Умаров - Руслан. 35-годишният мъж е бил арестуван по сигнал на френските спецслужби. Руслан Умаров се намира в център за временно задържане на нелегални имигранти в Градиска Д'Ионцио. Руските спецчасти смятат, че сестрата на терориста е сред организаторите на атентатите в московското метро.

Дълги години Умаров беше вторият човек в чеченския екип и едва напоследък излезе на преден план. Според бунтовнически уебстраници Умаров води партизанска война с руските спецчасти чрез малки бойни единици от по 10-12 души, които действат в планините на Чечения.

Групата на Умаров твърди, че е пръснала чеченски бойци по цялата територия на Русия за атаки по газови и петролни тръби, електроцентрали и електропроводи.

Унгария предлага преговори с ЕС

Унгария предложи преки преговори с Европейската комисия за оспорвания си медийен закон, в отговор на писменото искане за "изясняване на някои негови положения", което бе изпратено от изпълнителния орган на ЕС. В случаи че комисията не е доволна от официалния отговор на Унгария, подобни преговори биха избегнали "продължаването на кореспонденцията и недоразумението", заяви държавният секретар по правителствената комуникация Золтан Ковач. Министърът на публичната администрация и правосъдието Тибор Наврачич заяви, че Унгария се ангажира да приведе медийния си закон в съответствие с общностното право.

Кибератаки заплашват фондовите борси

Фондовите борси на Великобритания и САЩ са поискани помощ от службите за сигурност, след като са открили, че са станали жертви на кибератаки. Лондонската фондова борса разследва терористична кибератака в щабквартирата си от миналата година. Официални представители подозират, че атаките са били замислени да предизвикат паника на пазарите и да дестабилизират западните финансово институции.

Рекордна инфлация в Испания

Годишната инфлация в Испания е достигнала рекордно високи нива от 3 на сто за последните две години, сочат предварителни статистически данни. Това е поредна лоша новина за отслабената и бедна откъм работни места икономика на страната. Поскъпването на живота в Испания се дължи на по-високите цени на храните и на електроенергията. Подобен е скокът и в много части на Европа, което притиска Европейската централна банка за евентуално увеличаване на основните лихвени проценти.

България е най-гостоприемна

България е най-гостоприемната страна в света за руснаци, показва проучване на международната агенция за имоти Gordon Rock. Покупката на имот в страната наистина не дава българско гражданство, но осигурява тригодишна мултивиза и право на пребиваване от 180 дни годишно. Високата транспортна достъпност помогна на България да се изкачи в класацията. Това, в съчетание с дъстъпните цени, превърна България в най-масовия чуждестранен пазар за руснаци през последните три години.

Германският канцлер Ангела Меркел пристигна на двудневно посещение в Израел. Вчера Меркел се срещна с колегата си Бенямин Нетаняху

Свят Италия си прибра € 50 млрд.

Властите на Ботуша отчитат 50% скок в укритите данъци

3 асиленето на борбата с укриването на данъци е позволило през 2010 г. в Италия да бъдат открити близо 50 милиарда евро, скрити от фиска. Това е скок с 46% спрямо 2009 г., като общо италианската финансова полиция е открила 49 245 милиарда евро, укрити от данъчните власти, съобщиха от службата в ежегодния си доклад.

От общата сума 20 263 милиарда евро (+47%), принадлежащи на 8850 души, не са били декларириани, докато тези хора са развивали професионална дейност. Наред с това 10 533 милиарда евро са били открити при разследвания за укриване на данъци в чужбина, като повишението тук е с над 80 на сто. Страните, избрани за укриване на сумите, са Люксембург

(26% от сумите), Швейцария (25%), Великобритания (7%), Панама (6%) и Сан Марино и Лихтенщайн (с по 2 на сто).

Италия засили борбата с укриването на данъци, за да повиши приходите на затъналата в дългове държава. През май премиерът Силвио Берлускони заяви, че близо една четвърт от икономиката изтича от фиска, което означава, че годишно държавата губи 120 милиарда евро. Освен това правителството въведе данъчна амнистия, която позволя до края на април 2010 г. италианците, скрили имущество в чужбина, да го узаконят срещу заплащане на глоба. Тази данъчната амнистия е позволила узаконяването на 104,5 милиарда евро, а държавата е постигала приходи от 5,6 милиарда евро.

Финансовата полиция

в Италия е разкрила още над 4500 души, които се представляват за инвалиди или "мними бедни", за да се облагодетелстват от социални помощи.

Междувременно процесът срещу италианския премиер Силвио Берлускони по обвиненията в данъчни измами ще бъде подложен на 28 февруари. Това стана ясно, след като този месец италианският Конституционен съд постанови, че той не може да се позовава автоматично на имунитета си. Делото е във връзка с придобиването на права за частната телевизия на Берлускони "Медиасет". Прокуратурата твърди, че "Медиасет" е купила търговски права на завишени цени чрез офшорни компании, контролирани от премиера, като използвала част от сумата за създаването на незаконни фондове.

В Лондон хиляди младежи излязоха на протест срещу увеличаването на студенческите такси. Недоволството срещу политиката на консервативното правителство се изля и по улиците на Манчестър

Кой къде е след края на Югославия

Изминаха 20 години, откакто Социалистическа федеративна република Югославия престана да функционира като държава, след като независимост обявиха Словения, Македония, Хърватия и започнаха разрушителните войни. Косово беше последната страна, която обяви независимост през 2008 г., преди това Черна гора през 2006 г., а с оглед на политическите идеи в Босна и Херцеговина и в части от Сърбия нямаша гаранции, че тези процеси са приключили. Словения е далеч напред, Хърватия е убедително на второто място, за бронзовия медал се борят Черна гора и Сърбия, а Македония изпреварва само полуурдената Босна и Херцеговина и полупризналото Косово.

СЪРБИЯ: Сърбия за първи път е на страната на исторически губещите, което влияе на цялостната ситуация в държавата, казва сръбският политически анализатор Душан Янич. Имаме загуби от войната, от юgosанциите, загуби като население и със сигурност като международен авторитет, тъй като днес сме нежелана държава.

Ние не се отделихме от Югославия, а сме това, което остана от нея. Днес Сърбия е неефикасна държава. Напредъкът е, че тръгнахме в евроинтеграционна посока, но не със силна воля, а с двоумение. От СФРЮ политически завършени държави са само Словения, Черна гора и Хърватия. Ние сме във втората група. Икономически без Белград като столица всичко останало (в Сърбия) е на дъното, казва Янич.

ЧЕРНА ГОРА: Най-силно се промени начинът на мислене на хората, особено за икономиката и отвореността за чужди капитали. Икономически толкова напреднахме, че сега у нас идват да работят 45 000 души от региона. Най-големият успех ни

Словения води убедително, Сърбия за първи път на страната на губещите

е независимостта, казва Веселин Вукотич, ректор на университет в Подгорица, Черна гора. Като неуспех той посочва недоподценеността на политическия елит да направи модерна държава, както и слабости в съдебната система.

КОСОВО: Постигнахме главната цел - независимостта, но с това не се осъществиха очакванията на граждани, че ще се тръгне напред, особено в икономическо-политически смисъл и върховенството на закона, казва Белюл Бечай, политически анализатор от Призрен, Косово. Тук не може да се говори за човешките права на отделни групи. Не всички тези права са нарушени с оглед големата бедност, каза Бечай.

СЛОВЕНИЯ: Постигнахме много по-голям напредък, отколкото можеше да се очаква през 1990 г. Днес Словения е модерна, глобално интегрирана съвременна държава без граници с Австрия и Италия, което преди беше само мечта, казва Матей Лаховник, професор от Любляна, Словения.

В икономически смисъл нашият БВП е на ниво 90% от средния в ЕС. Най-големият ни неуспех е неефикасната съдебна система. Много хора се чувстват онеправдани, тъй като приватизацията доведе до големи социални различия, а и защото съдебната система лови само дребните риби, а големите се измъкват, казва Лаховник.

Независимо обаче от недо-

статъците със сигурност сме най-развитата от всички страни от бивша Югославия, във всички области, казва Лаховник.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА: Днес Босна и Херцеговина е крайно разделено общество. В една държава има три отделни националности, със свои училища, медиа, телекомуникационни системи, електрически компании, казва професор Уго Владиславевич от Сараево, Босна и Херцеговина. Националните общности за първи път в историята са "териториализирани": ако пътуват с кола, веднага разпознавате в чия територия навлизат. Трудно е да се говори за някакъв напредък. Ние сме със сигурност на последно място, по-долу дори от Косово. Там ситуацията с независимостта е ясна, а при нас все още не е ясна, казва Владиславевич.

ХЪРВАТИЯ: Хърватия се върна назад в развитието си поради войната. От 2000 г. се отворихме за Европа, казва Влатко Цвъртила, професор от

Загреб, Хърватия. Успяхме да изградим съвременна държава, която е член на НАТО и е на път да стане член на ЕС. Днес бедлежим най-голям напредък тъкмо в борбата с корупцията. Икономически и евроинтеграционно сме втори сред останалите (от бивша Югославия), но в много области делим първото място със Словения, казва Цвъртила.

МАКЕДОНИЯ: Ние сме нетипична страна в преход, която трудно може да се сравнява с останалите (от бивша Югославия). Бяхме изправени пред много трудности, непризнаване и други външни фактори, казва Илия Ацески, професор от Скопие, Македония. В Македония се създаде парторация, всичко е политизирано. Мисля, че и междуетническата пропаст се задълбочи след 2001 г. Ако се сравним с останалите, сигурно сме на последното място, без Косово и Босна и Херцеговина обаче, които са специфични случаи, казва Ацески.

СРЕДНА ЗАПЛАТА (в евро)

Словения	964	9,2
Хърватия	717	14,7
Черна гора	463	16,1
Босна и Херцеговина	409	16,6
Македония	335	16,6
Сърбия	296	32,2
Косово	292	40,0

БЕЗРАБОТИЦА (процент)

Словения	9,2
Черна гора	14,7
Хърватия	16,1
Сърбия	16,6
Косово	16,6
Македония	32,2
Босна и Херцеговина	40,0

БВП НА ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО (в долари - ррр)

	1990	2010	място в света
Словения	6.940	27.899	31
Хърватия	5.350	17.608	48
Сърбия	2.970	10.808	74
Черна гора	2.330	10.432	78
Македония	2.180	9.350	84
Босна и Херцеговина	2.490	7.751	92
Косово	1.770	2.500	141

Именно държавният дълг на САЩ, който може да доведе до девалвация на долара, бе определен като един от основните рискове за страната му от ръководителя на Центъра за изучаване на международната икономика в Института за съвременни международни отношения на КНР Чан Фенин. За Китай, най-големия притежател на американския външен дълг, подобно положение е опасно. Ако доларът рухне, ние ще загубим всичко, което сме събрали с толкова труд, признава г-жа Чан Фенин. Ще припомним, че миналата година американският държавен дълг бе близо 14 трилиона долара и почти се бе изравnil с обема на БВП на страната. Причина за това, смята сътрудничката на Обществото за изучаване на Китай, Русия, Източна Европа и Централна Азия Тян Чуншен, е "хегемонистичният характер" на икономическата политика на Вашингтон, наводняваща икономиката с пари. Но проблемът все пак не е в хегемонията на САЩ, застъпи се за американците директорът на Института по икономика към Руската академия на науките Руслан Гринберг. Печатайки долари, те спасяват икономиката си, подкрепят вътрешното потребление. И не е известно дали, ако Китай нямаше също толкова огромен експортен потенциал, той нямаше да постипи също така, предполага руският експерт. "Друг въпрос е, че това е много опасен път. Ние всички сме заложници на долара", съгласява се с китайските си колеги Гринберг. Засега,

Заложници на долара

Самочувствието на американската валута става проблем за целия свят

Елена Кукол

Снимка БГНЕС

За Китай, най-големия притежател на американския външен дълг, девалвацията на долара е опасна

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

съжалява той, такова разбиране не винаги се споделя в Русия, където някои експерти говорят едва ли не със злорадство за краха на американската валута. Въщност обаче това е проблем не само на САЩ и Китай, но и на целия останал свят. Както и преди доларът остава световната резервна валута и засега няма с какво да бъде заменен. По същия начин от състоянието на американската икономика зависи ръстът в другите държави. Затова единственият изход тук е договорянето, търсенето на баланс между решаването на проблемите на днешния ден и бъдещите рискове. В този план Китай е готов за сътрудничество, отбелязва г-жа Чан Фенин. В края на миналата година, по време на визита на председателя на КНР Ху Цзинтао във Вашингтон и срещата му с президент Барак Обама, двете страни се договориха за това, при-

помня тя.

Китай е готов да сътрудничи не само със САЩ. Страната вече изрази готовност да предприеме действия, за да помогне на битката с дълговата криза в еврозоната, Пекин ще изкупува облигации на най-проблемните страни. "Това ще позволи на държавата ни да даде своя принос за стабилността на еврото, а това е важно за цялата световна икономика", обясни г-жа Чан Фенин. Тя обаче не уточни, че този ход е изгоден и за Пекин, който в замяна може да получи лоялността на Европейския съюз по отношение на китайския износ. Очевидно е, че Китай става все по-влиятелен играч на международното икономическо поле. Ако само преди няколко години някой бе казал, че социалистическият Китай ще спасява капиталистическа Европа, такъв човек щеше да бъде обявен за луд, иронизира Гринберг. Сега обаче икономическата сила все повече се измества на Изток.

Това, че именно Китай и другите азиатски страни могат през близките години да станат локомотиви на икономически ръст в света, прогнозират и влиятелни международни структури. Според прогнозите на МВФ през тази година икономиката на Китай ще отбележи ръст от 9,6 процента, докато в еврозоната този показател ще се увеличи само с 1,7%, в САЩ - с 3 на сто. "Еднополюсният свят приключва съществуването си", казва Гринберг. И мнозина се питат: "Няма ли той да бъде сменен от многополюсния хаос", определи експертът новите проблеми.

Желязна дисциплина

"Бойният химн на майката-тигрица" е книга на професор Ейми Чуа от университета в Иейл. Томчето разказва за възпитателните методи в Китай. Тезата на авторката е спорна, коментира Дойче веле - желязната дисциплина по китайски образец е единственият път към успеха на подравящите.

Професор Чуа е второ поколение имигрантка в САЩ, а родителите ѝ са родом от Китай. Самата тя е родена в щата Илинойс и има зад гъбъра си кариера на юрист, посочва Дойче веле. В последната си книга "Бойният химн на майката-тигрица" тя поставя повече от провокативната теза, че единствено строгото възпитание на децата по китайски модел може да подсигури пътя им към успеха, когато пораснат.

Преди време Чуа публикува свое есе във в. "Уолстрийт джърнъл", в което излага основните тези в книгата си. Още същия ден в САЩ започват дебати за възпитателните идеи на професорката. Ден по-късно повечето големи американски печатни издания коментират темата на първа страница. Тезите на професорката буквально разделят американската нация на подкрепящи и отричащи я. Едни я смятат за луда, други намират, че донякъде е права.

Но дали китайското възпитание е наистина толкова строго, колкото се предполага? Отговорът на Ли Юнхе, водещ в държавния образователен канал "Чайна Еджокейшън ТиВи", е категорично "да". "Това е свързано с културната традиция в Китай. Стари говорки от типа на "Само строгите учители възпитават елитни ученици" продължават да се уважават и днес в Китай", обяснява Юнхе, цитиран от Дойче веле.

Професор Ейми Чуа смята, че читателите са я разбрали погрешно

За 64-годишния пенсиониран преподавател по английски език строгостта на възпитанието има своето оправдание в китайското ежедневие. "Китай има толкова много-бройно население. Конку-

ренцията е много сила, човек намира работа в повечето случаи след поредица изпити и интервюта. Човек трябва много да учи и много да знае", заявява Юнхе и добавя: "Тук често се изисква не изобретателност, а желязна дисциплина и прилежност."

Професор Ейми Чуа забранява на децата си почти всичко, което е "нормално" за повечето хора в западния свят. В черния списък попадат компютърни игри, преспиване при приятели, участие в училищни театрални постановки и пр. Изискванията ѝ обаче са желязни - само шестци без изключение, в противен случай наказание. Наказанията също са по китайски модел. Професор Чуа е заплашила дъщеря си да изгори пред очите ѝ плюшени играчки, ако не научи да изпълнява без грешка определено музикално произведение на пиано.

"Основна част от за-

падния модел на възпитание е схващането, че детето трябва само да се развие. Да следва указанията на родителите си и с времето да се освободи от тяхната опека", обяснява професорката по педагогика Ингрид Гоголин.

Но точно поради това Ейми Чуа определя възпитателната практика в САЩ за пълен провал. Според нея този прийом оставя прекалено много свобода на децата, когато те не са в състояние сами да взимат правилни решения.

След разгорещената полемика около книгата професор Чуа споделя в интервю, че се чувства криворазбрана от читателите. На изданието не трябва да се гледа като на наръчник за възпитание, смята Чуа. В "Бойния химн на майката-тигрица" просто иска да сподели опита си като майка и да накара западния свят да започне да преосмисля своите методи на възпитание.

Снимка БГНЕС

Мнението на преподаватели е, че строгостта на възпитанието има своето оправдание в китайското ежедневие

КИТАЙЧЕТА АЩЕ ИМАТ УРОЦИ ПО БЛАГОВЪЗПИТАНОСТ

Училищните власти в Китай решиха всички ученици в страната да имат уроци по учитвост и добро възпитание. По този начин бе признато съществуването на проблеми с лошите навици и индивидуализма, които имат дълбоки корени в значителна част от обществото, коментираха западни медии.

В часовете за децата от началните училища ще се преподава благоприличие, уважение към по-възрастните и добри маниери при хранене, обяснява в сайта си министерството на образованието. По-конкретно учениците ще имат уроци по вежливост в общуването, прилично облекло, правила за добър тон в разговорите по телефона или имейла, както и прилично държане на опашки, добавя министерството. В страната и по света китайците от простонародните слоеве се славят с упорити лоши маниери като храчене по улиците, бълкане на околните или пререждане по опашки.

Снимка БГНЕС

Доц. Искра Баева:

Пренаписването на историята Вогу до смяна на ценностите

Трудностите нагнетяват политическото противопоставяне, твърди историчката

Интервю на Веселка ВЕНКОВА

□ Какви са причините, доц. Баева, за появата на неонацизма в Европа и защо младите хора у нас твърдят, че в България е нямало Холокост?

- За наше съжаление като общество са твърде много. Не само това, че се препнава историята и "пишейки" я наново, отбелязвайки всички факти, свързани със социализма, с комунистически партии всички, в цяла Източна Европа, а и в Съветския съюз, ги интерпретират с негативен знак. Не само това - променят се оценките и за противниците на комунизма и социализма. Спе-

рекла Третия райх, докато при нас има бавно, постепенно, подмолно реабилитиране на онази България от преди 9 септември 1944 г. И дори това да не го наричаме неофашизъм, то създава реални предпоставки за повторяне на онова минало. Ако това са българските герои от миналото, няма никаква гаранция, че те няма да станат български герои на бъдещето. И виждаме, че има такива представители в българския парламент.

□ А плачат ли ви ксенофобските прояви в цяла Европа?

- Няма никакво съмнение, че явление то е характерно за целия Стар континент - нашата партия "Атака" има представителство в Европейския парламент и е част от една общеевропейска парламентарна група, която обединява такива партии. Такива политически сили има по целия континент, върно е, че техният ксенофобски устрем е насочен към други, към "пришълците" в Европа, но едновременно с това те се опитват да възраждат и някои от постулатите на национал-социализма, преди всичко на германския, помалко на италианския фашизъм, и това е голямата опасност. Преразглеждането на историята на Втората световна война, смяната на знаците - положителните с негативните, а това налива вода в мелничата на онези, които искат от центристко дясното управление да вървим към крайно дясно. Създава опасност отново да се повторят преследванията на най-различни чужди. Виждаме, че има засилване на антисемитизъм - не само в България, а и в цяла Източна Европа. Има и нови жертви - това са имигрантите. Настроенията са и към местните "чужди" - срещу циганите, срещу турците. И всичко това в една Европа, заложила на толерантността и на общността на различните народи. Това е доста тревожно и не трябва да ни оставя равнодушни.

□ Целенасочено ли се прави, според Вас, или е плод на нико интелектуално ниво и липсваща историческа памет?

- Струва ми се, че се прави целенасочено от една много малка група хора. Повечето от останалите се оставят на духа на цялата тази вълна на отричане на близкото минало и реабилитиране на предходното. Повечето хора го правят, само защото такъв е духът на време-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Доц. д-р ИСКРА БАЕВА е преподавател по история на най-новото време и история на Централна Европа след Втората световна война в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Автор е на десетки статии, книги и учебници по Въпросите на съвременна историческа наука. През декември излезе от печат най-новата книга на Искра Баева "Източна Европа през XX век. Идеи, конфликти, митове". Заедно с Анжел Вагенщайн и проф. Велко Вълканов доц. Искра Баева участва в Международна конференция "Светът без нацизъм - глобална задача на човечеството", която се провежда на 17 декември 2010 г. в Москва, посветена на 65-годишнината на Нюрнбергския процес. За целите на международната организация "Светът без нацизъм" тя говори на срещата по повод Международния ден в памет на жертвите на Холокост - 27 януари.

- Не знам кой изобщо може да е, но в неговото изказване се чу само подкрепата за този ден. Чу се и че той бил предложил да се почитат и жертвите на 1925 г., с което съм напълно съгласна, но няма нито една инициатива за отбелоязване на другите жертви. Няма ден, който да отбелоязва жертвите на антифашистката съпротива по време на Втората световна война. Предполагам добре знаете, че българските партизани са лишиени от правото да бъдат участници във Втората световна война. Лишиени са от правото да бъдат ветерани. Другите са ветерани, а тези не са. Разбира се, че репресираните след 1944 г. трябва да бъдат реабилитирани. Ама отново имаме реабилитация на един и отнемане на подобни права на други.

□ Това може ли да се обясни с националния ни характер, с крайно отрицателските мрачни сили, които ни владеят като че ли независимо от времето?

- Не бих казала, защото подобни процеси се наблюдават в почти всички източноевропейски държави, не е само наша "инициатива". Това, което ме тревожи, по-скоро е тази силна дясна вълна, която мисля за отминалата през 90-те години, и че хората са проявили здравия си разум. Вместо това я наблюдаваме отново, при едно правителство, което е дяснотристко. Според мене трудностите, проблемите, които имаме в момента, водят до опити отново да се нагнетява политическо противопоставяне в България.

Няма гаранция, че „героите“ на миналото няма да станат български герои на бъдещето

циално в българския случай има един траен процес на пренаписване на историята от преди 9 септември 1944 г., в който тогавашните правителства се представят като положителния образ на България и това поставя в ужасяваща светлина жертвите на национал-социализма и на българските управляващи, всичките - избити партизани, ятаци, комунисти с присъди... Последната капка, прелила моето търпение, е обявяването за официален празник за почит на жертвите на комунизма на 1 февруари. Да не забравяме, че на 1 февруари 1945 г. са изпълнени присъдите по първия

Създава се опасност отново да се повторят преследванията на най-различни „чужди“

процес на Народния съд. Това са министрите, регентите, депутатите - хората, които с решението си са направили България част от Тристранния пакт. И ако ние отбелоязваме тях като жертви и нямаме официален ден за отбелоязване на българските антифашисти, на борците срещу тях, ние пренаписваме историята и в тази част. Искаме да кажем, че България правилно е застанала на страната на Тристранния пакт, че да е в тази коалиция е добро решение и излиза, че са събрали онези, които са се борили и са били част от европейската антифашистка съпротива, сиреч сме против антихитлеристката коалиция, която побеждава във войната. В такъв случай ние отричаме всичко, което България в момента прави, и присъствието на България в обществото на страните от съюз, изграден на антифашистка основа. Европейският съюз е такава коалиция, Германия присъства там, то Германия е от-

мето. Защото в България с много по-голяма чуващост са призовите на десните партии. А те, както виждаме, са инициатори на всички декларации, осъждящи становището в България преди Девети септември - забрана на политически партии, забрана на обществени организации. Ето, сега инициативата този ден да бъде официалният ден за отбелоязване на жертвите на комунизма е инициатива на двамата президенти - Желев и Стоянов.

□ Впрочем и третият ги подкрепи (сегашният, при представянето на книгата си "Първият мандат на Георги Първанов" - б.а.). Дори поиска да имаме един общ ден за памет на всички жертви на насилие, независимо откъде идва то...

- Вижте, аз бях свидетел на това изказване, но този ден не може да е 1 февруари.

□ И Втори юни ще ли би могъл...

Има бавно, постепенно, подмолно реабилитиране на България от преди 9 септември 1944 г.

Общество

ЕВА КОСТОВА

Главната инспекция по труда ще даде 11 предприятия на прокуратурата заради забавени или неизплатени задължения към работниците си. Новината от вчера щеше да е истинска, ако се съобщаваше колко от фирмите са осъдени. Защото при тази икономическа ситуация, въпреки Кодекса на труда и редица законови разпоредби за гарантирани вземания на работещите, делата се точат дълго във времето и с доста неясен изход впоследствие. Работещите с техните очаквания за вземане на изработени пари най-често остават някъде по-назад в списъка с финансовите приоритети на работодатели и държава.

Социалният министър обяви, че 72 фирми дължат 19 млн. лв. за заплати. Той се закани да сложи ред в забавянето на възнаграж-

Александър АТАНАСОВ

Чакваме и 30 български гола за Манчестър Юнайтед

„Заразата“ на недоимъка

денията, като впрегна в действие трудовите инспектори. Те от своя страна се опряха в непробиваемата често стена на системно нарушаване на трудовото законодателство. Някои работодатели се издължиха овреме, други частично закърпиха положението, трети не се и стреснаха особено от проверките и директно записаха имената си сред 11-те за прокурора. Фрагиращите случаи означават милиони невземети пари от близо 17 000 армия на работници и служители. Сред тях са някои

известни с имената си фирми, други са не толкова известни, но географията на тяхното местоположение е широка и обхваща много региони от страната. Тоест „заразата“ е повсеместна и обича на недоимък и невозможност да покриват разходи и кредити цели фамилии. Затова сигурно и министър Младенов отказа да каже колко човека работят в тях и колко пари им дължат фирмите.

Министърът коментира, че не е работа на ГИТ и Министерството на труда и социалната политика да

разследва причините, поради които не са плаща на хората. Интересно на кого е работа тогава?

Министърът не каза и друго - дали сред тях има и фирми, на които държавата дължи пари. Вероятно не иска да хвърли сянка върху управляващите, които не искат или не могат да прекратят порочната практика държавата да не плаща на фирмите, а те от своя страна - на работниците. Не искат да се хвърля сянка и върху бизнеса, когото ухажват като съюзник върсенето на изход от тежката икономическа ситуация.

Шефката на ГИТ Румяна Михайлова обаче съвсем не под сурдинка изтъкна като основен проблем за неплащането на заплати между фирмите задължнялост. Има и друго - увеличава се бројът на констатиранията нарушения, свързани с наемането на хора без трудов договор. Хора, които утре даже не могат и да претендират за заплащане.

А ние сигурно ще прочетем за нови случаи на прокурорско внимание. За резултатите - ще почакаме.

Може, може... Ама не ни се вярва!

мото, за да спасят София от отвратителното нещо, което дишаме. Защото това не е въздух! Отделна тема е къде се изхвърлят отровните отпадъци от промишлени и други производства...

Но ние се връщаме към София и по-специално към нейния център.

Тези дни експерти обсъждат проблема с изчистването на София от изтичащите от ауспусите вредни емисии и как да направим столицата почиста. Паралелно върви и другата тема - как да се спасим от уличните задръствания. Лесно е да бъде взето решение по шосетата ни да пълнат електроавтомобили. Защото имаме мощности да произвеждаме батерии за тях. Имаме и технологии за рециклиране на тези акумулатори, които излизат от строя. Също така имаме възможност да направим автомобили с "водородно захранва-

не", след като един българин вече се движи с такова возило. Водородът се смесва с кислорода от въздуха и в специална камера произвежда електричество, което движи колата. И в двета варианта няма вредни отпадъци - нито във въздуха, нито на земята, нито под земята.

Изглежда, за българската столица е по-лесно транспортният проблем да се реши в частта му за чистотата на атмосферата. Защото задръстванията няма да спрат, независимо с какво си караме колите.

Много по-трудно е да се направи нова концепция за автомобилното движение, което при софийската теснотия да изкара автомобилите поне... на три етажа.

А всички, които се кандидатират за кметове, обещават как ще направят "центрът на столицата да се облекчи от авто-

мобилното движение". Никой досега не само не е успял, ами и проблемът се задълбочава. Някой да е вдигнал колите от тротоарите? Някой да е мащабал ръждясалите железа от тревните площи в междублоковите пространства?

Тези проблеми, които имаме в София, вероятно японците в Токио са ги имали кога знае кога. Москвичите ги имаха преди 20-ина години. Всички обаче успяха да се справят с тях.

Обещанието на сегашния кабинет, че със строителството на магистрали, метро и "още нещо" (нейно какво) ще направи държавата ни щастлива, е само един спускан балон.

Ние обаче си мислим - възможно ли е само съзаклинания и обещания да бъдат разчистени реално съществуващи проблеми. Може, може. Но - не ни се вярва!

ВАСИЛ ПОПОВ

Тези дни различни неправителствени организации и представители на местната власт повдигнаха въпроса за замърсяването на въздуха в София, както и друг - за задръстването. Много интересни и любопитни идеи се появиха в публичното пространство. Например малцина знаят, че има някой си човек, който е създадел електромобил и с него се движи в града. Също малцина знаят, че друг човек се движи с автомобил на водородно гориво. Тези хора, последователите и поддръжниците им, правят необходими

Датата

1

www.duma.bg

1869 - В БУКУРЕЩ Е ОТПЕЧТАН ПЪРВИЯТ БРОЙ НА САТИРИЧНО-ХУМОРИСТИЧНИЯ В. „ТЬПАН“.

Редактор е Иван Мънзов. Изданието, осмиващо чорбаджиите, е пръв печатен орган на формиращата се революционна партия сред българската емиграция в Румъния. На вестника сътрудничат Христо Ботев, Иван Кършовски, Тодор Икономов и др.

1882 - РАЖДА СЕ ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ-МАЙСТОРА, БЪЛГАРСКИ ЖИВОПИСЕЦ (УМИРА 1960 Г.)

Родителите му са бежанци от Македония. Учи в Кюстендил, със събрани от съгражданите си средства заминава в София в Художественото индустриско училище (дн. Художествена академия). Сред най-известните му картини са "Моми", "Жетварка", "Копачки", "Селско момиче сред макове" и др.

1898 - ЗАСТРАХОВАН Е ПЪРВИЯТ АВТОМОБИЛ.

В САЩ лекар застраховал своя автомобил за 12,50 долара срещу удар с коне или каруци. При такова събитие той бил обезщетен 500 долара. След този случай в страната се склучили и други застраховки. Първите опити със задължителна застраховка "Гражданска отговорност" били проведени в щата Масачузетс през 1925 г.

1907 - ЗАВЪРШВА ОБЩАТА ЖЕЛЕЗНИЧАРСКА СТАЧКА.

В нея участват около 4000 души. Тя е ръководена от БРСДП (ш.с.), БСДС "Пролетарий" и РДП. Работниците постигат частична победа. Същия ден е основан Българският железничарски съюз под контрола на БРСДП (ш.с.).

1931 - РАЖДА СЕ БОРИС ЕЛЦИН, ПЪРВИ ПРЕЗИДЕНТ НА РУСИЯ (УМИРА 2007 Г.)

Непосредствено след разпадането на СССР той заема ръководния пост на Руската федерация. Избран е за президент в два последователни мандата - от 10 юли 1991 до 31 декември 1999 г. През 2000 г. е провъзгласен от Йерусалимския патриарх Диодор за Рицар на Светата гробница.

1946 - НОРВЕЖКИЯТ ДИПЛОМАТ ТРИГВЕ ЛИ (1896-1968) СТАВА ПЪРВИЯТ ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР НА ООН.

Един от лидерите на норвежката Партия на труда. Не допуска Испания да стане член на ООН заради режима на ген. Франко. Обвинен от САЩ, че е позволил в апарата на световната организация да бъдат назначавани комунисти, подава оставка през 1952 г., макар че е получил нов мандат.

1982 - СЪЗДАДЕН Е ЦЕНТЪР „ЗНАМЕ НА МИРА“.

Едноименното международно движение води началото си от 1979 г., когато в София се провежда асамблея, посветена на Международната година на детето. До 1989-а има 4 асамблеи и 4 срещи на децата от света. В тях са участвали общо 3900 деца от 138 държави и 14 000 от България. Основателка на "Знаме на мира" е Людмила Живкова, а девизът е "Едinstvo,творчество,красота". На 30 август 1990 г. държавата прекратява движението и закрива център "Знаме на мира". През 1999 г. Евгения Живкова, дъщеря на Людмила Живкова, създава фондация "Людмила Живкова - Знаме на мира", като продължител на идеите на асамблеята "Знаме на мира".

1995 - БЪЛГАРИЯ СТАВА АСОЦИИРАН ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.

На тази дата през 1995 г. влиза в сила споразумението за асоцииране, подписано на 8 март 1993 г. в Брюксел и ратифицирано на 15 април с.г. Страната ни установява дипломатически отношения с Европейската общност на 9 август 1988 г., а на 8 май 1990-а е подписана Спорогодба за търговия и търговско икономическо сътрудничество, която създава рамката за развитие на бъдещите взаимоотношения.

Наука

Не се бута онова, което работи добре

Бъдещето на аграрната наука у нас е свързано с отстояване на съществуването на Селскостопанска академия в сегашния ѝ вид

Чл.-кор. Максим БОЖИНОВ

Всъвременните условия българската селскостопанска наука е организирана в Селскостопанска академия, в Аграрния университет - Пловдив, в Тракийския университет - Стара Загора, и в Лесотехническия университет - София. Основните изследвания обаче се извършват в Селскостопанска академия. В нейния състав влизат 27 института и 22 опитни станции - последните, организирани в държавни земеделски стопанства на пълна самоиздръжка. В състава на академията работят (към 2009 г.) 687 учени (при 1333 през 1999 г.), в т.ч. 3

си, а ЦНИРД е неуспешен експеримент и двете бяха закрити, а Селскостопанска академия, вече с председател Ц. Хинковски, бе възстановена.

С идването на власт на правителството на Иван Костов академията през 1999 г. пак беше закрита и вместо нея се изгради Национален център за аграрни науки (НЦАН) с председател акад. Ц. Цветков. НЦАН простира съществува до 2008 г., когато беше закрит и Селскостопанска академия отново възстановена и сега работи в нормалния си вид.

За съжаление особено по време на управлението на Иван Костов кредитите за научните изследвания бяха драстично намалени.

Въпреки липсата на финансово средства, българските учени смятат света с нови сортове плодове и зеленчуци

академици, 1 член-кореспондент, 33 професори и 25 доктори на науките, както и стотици доценти, асистенти, лаборанти, механизатори, животновъди и т.н.

Образувана през 1961 г. като Академия на селскостопанските науки, с председател Т. Черноколов, в състав от 59 института и опитни станции, ССА претърпя много реорганизации, често напълно безсмислени, задоволявайки прищевките и безумията на различни управляващи. Най-напред се започна с НУО (Научно-учебно обединение) и ЦНИРД, с които се направи опит да се съберат в едно академията и аграрните университети (НУО), а при второто институтите бяха разпръснати по различни обединения и попаднаха под некомпетентни ръководства. Скоро обаче се разбра, че НУО е неуправляем конгломерат с разнопосочни интереси.

Стигна се дотам, че цели месеци учени и помощният персонал не получаваха заплати, да не говорим за средства за научни изследвания.

С възстановяването на академията и назначаването на Светла Бъчварова за неин председател положението бе значително подобрено, като бяха осигурени, на първо време, работни заплати, а след това - по линията на научни проекти, и значителни средства за научни изследвания. Сега академията работи по 142 проекта - целево финансираны от нея, 35 от фонд "Научни изследвания" към МОНН, 38 от други национални ведомства и организации, и много международни проекти. Според класацията на международния институт "Томпсън-Ройтер" по продуктивност, изразено в брой публикации, Селскостопанска академия се нарежда на 60-о място в света.

Тук са създадени главните сортове културни растения и по-роди животни, усъвършенствани технологии за отглеждането им, методи за растителна защита и т.н. От институтите и станциите се произвеждат елитните и суперелитни семена и племенни животни, които са основата на научно-техническия прогрес в земеделието.

Академията се води от компетентно

ръководство в лицето на нейния председател проф. Бъчварова, от гл. научен секретар проф. Н. Вичев и Управителен съвет, в състава на който влизат изтъкнати учени и добри организатори.

Всичко това налага да се отстоява съществуването на Селскостопанска академия в сегашния ѝ вид като ефективна организация на селскостопанската наука, спазвайки принципа "не се бута онова, което работи добре".

Най-голям проблем на академията са недостатъчните средства от националния бюджет за финансиране на науката. Трябва да се разбере от съвременните управляващи, че с 0,3% от БВП бюджетни средства за науката България не може да се развива като конкурентна страна на иновации в света. Крайно време е тези средства да се увеличат поне до 1% от БВП. Много важен проблем на научните институти и станции са кадрите. От тях и от оборудването им с нова техника и лаборатории зависи създаването на нови научни продукти, в т.ч. нови сортове и технологии, конкурентоспособни на международния пазар. За съжаление ниските заплати, особено на младите учени, правят научната работа непривлекателна за тях. Не е нормално да държиши изпит, да защитаваш дисертация и да се явяваш на конкурс, за да получиш заплата от 300 лв., когато частни фирми дават заплати за по-ниско квалифицирана работа от 700-800 и 1000 лв. Това е причината на конкурсите да не се явява никой или да се явяват хора, които не могат да си намерят другаде работа. Известно е, че от тройкаджии могат да станат само посредствени учени. Затова заплатите на учените трябва да се увеличат рязко и да достигнат поне тези от ВУЗ. За увеличаване на заплатите, както и за доставка на ново оборудване, трябва да се разреши част от печалбата на експерименталните бази и от продажбата на научни продукти да се определи за тази цел.

Световната практика показва, че конвенционалното земеделие съвсем не е изчерпало своите възможности, има търсене на продукти от биологично земеделие, а биотехнологичното се развива с бурни темпове. Така докато през 2003 г. в света са засети с ГМ-сортове 236 млн. дка, то през 2009 г. последните заемат вече 1,340 млн. дка. Във връзка с приетия у нас м.г. Закон за ГМО, с който фактически се прекратиха научните изследвания с ГМО, е необходимо да се направи предложение до Народното събрание за промяна в закона, като се разреши да се обособят карантинни полета от 5-10 дка към всеки институт, на които да продължат изследванията в тази област.

Необходимо е да се увеличи делът на есенно-зимните и по-сухоустойчивите култури, в т.ч. и на памука, който силно се субсидира от ЕС. Причината за работата в тази насока е глобалното затопляне на Земята и последващите от него промени в климата.

Напоследък отново се заговори къде да се прави науката. Дали в институтите или в университетите? Правилното е да се работи и на две места - с уклон към фундаменталните изследвания в университетите и с фундаментален и научно-приложен характер в БАН и ССА - всички обвързани във функционална интеграция на договорна основа.

Мозайка

НАСА ЩЕ ОСТАНЕ НА МКС ДО 2016 Г.

Американската космическа агенция (НАСА) планира да завърши мисииите си на Международната космическа станция (МКС) през 2016 г. По думите на ръководителя на програмата на станцията Майкъл Суфредини НАСА няма дългосрочен план за финансиране на МКС. Предвиден е бюджет до 2015 г., но в момента все още се обсъжда възможността да се продължи американската дейност на станцията до 2020 г. До момента международната станция струва на страните-партньори около 600 млрд. долара. Мненията на специалистите са разделени - едни смятат, че МКС трябва да бъде използвана максимално дълго, за да откупи парите си, други обаче са на мнение, че тя е била предназначена единствено за мисии на союзниките. Руските партньори твърдят, че животът на станцията ще бъде продължен поне до 2025 г. Русия дори смята за възможно, ако САЩ се оттеглят, да бъдат откачени руските модули и да се обособят в отделна станция.

НАМАЛИХА БРОЯ НА ПОТЕНЦИАЛНО ОБИТАЕМИТЕ ПЛАНЕТИ

Доскоро се смяташе, че за да се появи живот на далечните планети, е достатъчно наличието на вода. Планетата трябва да обикаля достатъчно далеч от слънцето си, за да се изпарява вода, а ако е по-далеч, водата се превръща в лед. Статия в сп. "The Astrophysical Journal Letters" обяснява, че за появата на живи организми са необходими и допълнителни условия, като например изригването на вулкани. Авторите на статията доказват, че за появата на живот са годни само тези планети, на които е имало или има вулканична дейност. Изхвърлянето от кратера на водна пара и въглероден двуокис създава условия, благоприятни за фотосинтеза и образуване на органични вещества. Изригването на вулканите се влияе от въздействието на едно или няколко масивни тела върху планетата. Затова при оценяването дали една планета е годна за живот, трябва да се отчитат положението и спрямо звездата и съседни планети, чието въздействие предизвика изригвания.

ПРОФЕСИЯТА „ЦАР“ Е НАЙ-ОПАСНА

Криминалисти от Кеймбриджкия университет направиха анализ на смъртта на европейските монарси от 45 страни в периода от 600 до 1800 г. Според учените, които са проучили смъртта на 1513 монарси, в наши дни дори в "най-горещите" точки няма толкова висок показател на насилиствена смъртност - 25% от владетелите са си отишли от насилиствена смърт. Има страни, като Шотландия например, където от 17 крале в един средновековен век 13 са били убити или отровени. Вероятността от насилиствена смърт при монарсите се оказва 4 пъти по-голяма, отколкото при воиниците, служещи в зоните на активни военни действия, твърдят учените.

ИМА ДВЕ ТАЙНИ КАМЕРИ В ХЕОПСОВАТА ПИРАМИДА

Френският архитект Жан-Пиер Уден твърди, че в Голямата пирамида в Гиза (на Хеопс) има две тайни помещения, за чието съществуване до този момент никой не знае. Според него Хеопсовата пирамида естроена по същия начин, както пирамидата на фараона Снефру, където има такива допълнителни помещения. Преди три години властите на Египет отказаха на Уден да изследва особеностите на строежа на Хеопсовата пирамида. Но френският архитект е създал триизмерен модел на пирамидата и е използвал допълнителни данни от американския египтолож Боб Брайър, които показват, че в самото "сърце" на древната пирамида има две тайни стаи. Възможно е в тях да са били затворени вещества, с които фараонът е трябало да се обслужва отвъдното.

Академията се води от компетентно

□ На фокус

Преди повече от месец Администрацията на президентът предложи в работен план на Министерския съвет да бъде съзован Консултивативен съвет за национална сигурност по развитието на науката и образованието, в контекста на стратегическите национални цели. Предложението беше отклонено. Поради това съм принуден да обоснова публично основни елементи от своята позиция, за да бъдат избегнати някои от сериозните опасности и най-вече - да потърсим консенсусна позиция по развитието на науката.

На друго място съм полемизирал с

идеологическите предразсъдъци към БАН

и с нелепата - неевропейска, немодерна и неперспективна постановка, че науката не е приоритет по време на криза. Но за съжаление финансовият натиск се засили. Средствата в Националния фонд за научни изследвания (НФНИ) бяха съкратени на половина. Иновационният фонд също претърпя значителни съкращения. Бюджетът за наука (тук имам предвид не само БАН) е драстично орязан. За 2010 г. като цяло за наука бяха предвидени 0,3% от БВП. Намаляването на средствата за наука общо е около 30%. Бюджетът на БАН е намален с близо 40%. Както се казва, коментарът е излишен.

Трябва да се разбере най-сетне, че без инвестиции в наука и научни изследвания, без превръщането им в реален приоритет на държавата, не само не можем да излезем от кризата, но и страната ни няма да постигне качествено новия растеж, към който се стреми. Ако в предстоящите години не извършим дълбоки структурни промени в българската икономика и в модела на икономически растеж, ние няма да се включим в новия интелигентен растеж, за който призовава стратегията "Европа 2020". Тъкмо поради това са нужни не само дълбоки промени в модела на развитие на българската наука и образование, но и промяна в самото отношение на управляващите към науката и научните изследвания като национален приоритет.

Споделям мнението, че при досегашните опити за реформа в БАН имаше и необясними, неработещи решения - преди всичко механични и нецелесъобразни слиивания. За мен е било категорично не-приемливо хората от един институт да си избират директор, а централното ръководство да назначава друг.

Не беше проведено задълбочено обсъждане с научната общност, не се взеха предвид препоръките на Европейската научна фондация, с чиято оценка БАН основателно се гордее.

Колебанията и грешките на Академичното ръководство не са аргумент за политиката за ликвидация на БАН, която явно или скрито провеждат някои държавни институции.

За да се излезе от създадата се ситуация, необходимо е да се решат поредица от ключови въпроси:

1. Първата разумна стъпка в търсенията на решения за българската наука е

незабавното изтегляне на промените в Закона за БАН

Не мога да се съглася проектът да бъде променян между двете четения в парламента, защото текстовете са неприемливи като философия, като основа за реформата.

Ако законът бъде приет в този или подобен вариант, той практически ще доведе до разбиването на Българската академия на науките. Поради тази причина заявявам, ако законът бъде все пак приет, ще наложа вето.

2. Новото законодателство за науката и висшето образование трябва да се подгответ на основата на солидна Стратегия за развитието им, приета с максимално широко политическо и обществено съглашение.

Трябва да се стремим към консенсус

защото става дума за сфера, която може да бъде двигател на националното ни развитие и защото това ще е политика, провеждана поне едно десетилетие напред, от няколко правителства и парламенти.

3. Подчертавам разбирането си, че стратегическата визия за развитието на науката и висшето образование трябва да се основава върху Стратегия за националното развитие, не само до 2020 г., но и с по-дълъг хоризонт.

С други думи, ролята и отговорността на държавата може и трябва да нараства: както при определяне на приоритетите,

Георги ПЪРВАНОВ: За ново, европейско отношение към българската наука

15 алтернативни идеи за реформи на БАН и в науката като цяло

Българската наука не трябва да бъде поставяна на колене, настояха хората на духа

така и във финансирането на основата на проектния принцип.

Няма никаква логика в промените на Закона на парче, без цялостна концепция за науката, още по-малко - без яснота кои са икономическите и други приоритети. Но смяtam също така, че при подготовката на нови законодателни решения за БАН трябва да се отстояват утвърдени принципи.

4. Нарастването на ангажимента и отговорността на държавата към науката трябва да се осъществява при спазване на изискването за автономност на науката и научната общност. БАН е силна като комплексен научен център и затова е важно да се запази нейният единен и неделим характер.

5. В рамките на тази постановка трябва да се намери ефективният модел на decentralизация на институтите, който да им позволя пълноценно да функционират. Очевидно е, че ред дейности като координиране на научните цели, приоритети и политики, технологичен трансфер, международно сътрудничество, право обслугване (патентно право) и др. би било по-удобно да се извършват от общи звена между институтите.

6. Гледам скептично на идеята за своеобразно Настоятелство, включващо представители на различни министерства, хора от бизнеса, от университетите, не само защото тази идея е израз на недоверие към управлението и административния капацитет на Академията, но и защото се опасявам, че един такъв Борд ще бъде неработещ. Но би могло да се създаде експертен и консултивативен орган към кабинета - например, Национален съвет за наука и иновации, който да изпълнява функции като: обсъждане на целите, приоритетите, планирането, финансирането на инвестициите в научните области и т.н.

7. За гарантиране на науката като национален приоритет би могло, също така, да се подгответ и обсъжда в парламента

Доклад за състоянието на науката

По този начин ще бъде направляван процесът на формиране на националните цели от страна на научните организации.

8. Винаги съм отстоявал позицията, че науката не може и не трябва да бъде делена и противопоставяна на университетска и академична. Не е важно къде се прави науката, а дали има изградени материално-техническа база, кадри, традиции. Трябва да се създават отношения на конкурентност, което би помогнало за

издигане на равнището и качеството на научните изследвания.

Както е известно, по света има различни модели на развитие на науката - предимно в университетите или в самостоятелни научни организации от типа на академии. Ние сме длъжни да намерим онзи модел, който най-добре съответства на нашите условия и традиции. Запазвайки своята автономност и възможности за конкуренция по между си, университети, научните звена, с участието на бизнеса, могат да образуват консорциуми, обединения в различни приоритетни изследователски области.

Трябва да е ясно,

че институтите в БАН и развитието на фундаменталните научни изследвания

не могат да бъдат оставени на пазарен принцип

Правителството, в диалог с БАН, би могло да приеме програма с конкретни мерки и срокове за решаване на проблемите на БАН - финансови, кадрови, материално-технически.

9. Нужно е да определим ясно целите, които си поставяме, като финансов ресурс, който частният бизнес и държавата ще заделят за финансиране на изследвания и иновации. Не бива да има отстъпление от целите, които поставя стратегията "Европа 2020" пред държавите-членки за нарастване на дела за наука и изследвания до 3% от БВП.

10. Трябва пълноценно да се използват ресурсите по европейските структурни фондове, програмите "Конкурентоспособност" и "Наука и бизнес". Сериозно да се увеличи финансирането по Националния фонд за национални научни изследвания към МОНМ и Инновационния фонд към МИЕТ.

11. Да се реализира целева програма за развитие на електронната и изследователска инфраструктура, като част от европейската електронна и изследователска инфраструктура. Информационните магистрали са не по-малко важни от транспортните. А средствата, които са необходими за тях, са многократно по-малки.

12. Необходимо е да се пристъпи към реализирането на целева програма и политика за привличане на млади хора в научното поле, разширяване на мобилността и пр.

Въпросът не се свежда до оцеляването на БАН, а в това Академията да се развие като важно звено в триъгълника наука - бизнес - образование, за постигане на качествена промяна в тези отношения.

Стои, естествено, въпросът доколко българският бизнес има и нагласа, и ресурси за внедряване на нови открития. Но не можем да упрекваме бизнеса, че не търси науката; че българската икономика не е достатъчно "наукомска", след като държавните институции и управлението не се обръщат в достатъчна степен към научната експертиза!

Да, бизнесът, в сравнение с европейските ни партньори, у нас все още няма и дълго време още няма да има достатъчен ресурс за финансиране на научни разработки. За целта следва да се създадат стимули у всички заинтересовани страни да участват в научна и развойна

дейност - фирми, висши училища, научни институти.

У нас няма данъчни и фискални облекчения за инвестициите в наука и изследвания. Няма механизъм за продажба на научни продукти, има доста проблеми с патентоването и пр.

13. Нека да обсъдим идеята за освобождаване от данъци за определен граничен период при стартирането на иновационен бизнес и фирми, както и за други мерки (данъчни отстъпки, данъчни облекчения за фирми инвестиращи в научни изследвания и пр.). Същевременно за стартиращите и иновативни фирми е нужно подсигуряването на рисков капитал и данъчни облекчения или зони за високотехнологични дейности, освободени от данъци. Възможни механизми за финансиране са капитализиране на този тип организации от Българската банка за развитие, Националния фонд научни изследвания и Инновационния фонд, и структурните фондове на ЕС, което налага при следващото договоряне на темите през 2013 г., България задължително да заяви областта на науката и иновациите.

Като цяло, нужно е да се направи преглед на законите и нормативната база, за да се разържат ръцете на мениджърите и предприемачите да инвестират в наука и изследвания.

14. Най-сетне, мисля, че си заслужава отново да се върнем, с цялата сериозност, към въпроса за

заплащането на българските учени

и преподаватели, като израз на обществената и държавната оценка за значимостта на техния труд в скалата от ценности в българското общество. Същевременно трябва ефективно да проработи и механизъмът на оценка и атестация на индивидуалния принос и качество на научния продукт. Адекватен начин за подобряване на системата за възнаграждения в научните среди е обвързването с вътрешна атестационна карта на ученичите и въвеждане на базово финансиране на позицията - подсигуряване на минимума за поддържане на дейността, а проектното финансиране да го надгражда и да е ориентирано към приоритетите в научно-технологичното развитие на страната.

В този аспект е важно и да се стимулира т.н. горизонтално развитие на кадри - финансиране чрез доказано високи научни резултати, без задължително ученичият да има съответната степен и длъжност.

15. Що се отнася до Закона за развитие на академичния състав, чухме предложение на академичната общност и ги отстояхме във ветото пред парламента. Сезиран бе Конституционният съд. Имаме обаче съмнения доколко като цяло законът ще сработи, въпреки нанесените корекции, и ще даде очакваните резултати. Но трябва време, за да се оцени действието му и след една бъдеща дискусия да се търсят евентуално нови решения.

В заключение, България не може да си позволи да остане в периферията на Европейския съюз за бъдеще, основано на икономика на знанието. Първата стъпка е

правителството да възстанови бюджетите за наука, образование и изследователска дейност

на нива, които да позволят нормална работа на университетите и институти, като ги обвърже с дългосрочна стратегия за развитие на научноизследователската дейност.

* Статията на президента е в съавторство с Мариана Тодорова, експерт в Администрацията на президента

□ Позиция

Събуднали се 2/3 от пророчествата на баба Ванга

Вчера се навършиха 100 години от рождениято на пророчицата

Прочутата пророчица Ванга заслужава да бъде наричана "народен политолог", пише руският в. "Правда" в статия за столетищната от рождениято на българката.

Вангелия Пандева Гущерова, известна като Баба Ванга, е родена на 31 януари 1911 година в Струмица, Македония.

Електронното издание на "Правда" изтъква "учудващо точниче и пророчество" по-специално в политическата област, пише БТА.

Тя предсказала началото на Втората световна война и "предупредила България да не участва", но "политиците не я послушали, присъединили се към Хитлер и се озовали в лагера на победените", пише "Правда".

Събуднаха се и други предсказания на Ванга - за смъртта на Хитлер и на Сталин, за гибелта на Людмила Живкова, починала в крайна сметка от последици от автомобилна катастрофа (това е една от непотвърдените версии), също и нейни предвиждания, свързани с предстоящите демократични промени в България, напомня изданието.

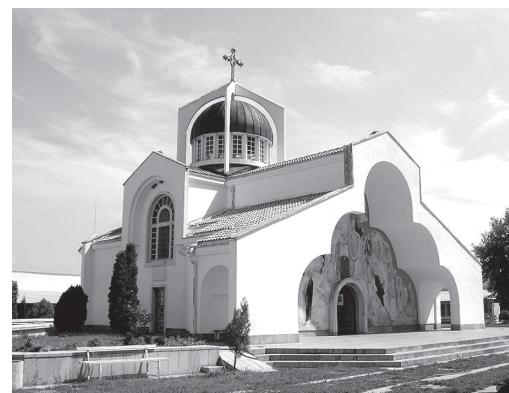
"Ванга успяваше да отгатне политически събития в цял свят. Тя предсказа например нахлуването на съветски войски в Чехословакия, гибелта на президента на САЩ Джон Кенеди, убийствата на индийските премиери Индира и Раджив Ганди, своянето на никарагуанския диктатор Анастасио Сомоса", посочва изданието. Не се събудна обаче предсказанието ѝ за нахлуване на съветски войски в Чили, добавя "Правда".

При все това колеги на Ванга установили, че 68 на сто от нейните пророчества са станали реални.

Значи има висок шанс да се събудне и предсказанието ѝ, че Русия ще стане главна свръхдържава, а България ще се върне в сферата на руските интереси, твърди

Къщата на леля Ванга

Храм "Св. Петка Българска"

"Правда". По случай 100-годишнината от рождениято на българската ясновидка руските телевизии и вестници са подготвили предавания и материали.

Към Ванга за помощ са се обръщали не само обикновени хора, но

смъртта на цар Борис III, разпадането на Чехословакия и на Съветския съюз, вършането на Симеон Сакскубурготски, но не като цар, потъването на подводницата "Курск" и атентатите от 11 септември в САЩ.

Всичко се плаща и се връща

Пламен ТОДОРОВ

Отиде си един месец, който вероятно от мнозина ще бъде запомнен като месец на СРС-тата. Времето ще покаже дали и годината ще получи тази характеристика, но до изборите вероятно ще се продължи с "брането" на флашки, касетки и микрофони. Стенограмата Първанов-Дянков от м.г. вече е сенчича на фона на бирата, която се разлива от разговорите между "Бойко и другите". Автентични или шумящи, тези флашки трябва да влязат в учебниците по политология, за да са наясно бъдещите ни политици с диплома как се управлява държава без аналогия в света.

Едва следновогодишно изтръзял, пред народните очи бе разигран спектакъл, в който главните герои се замерваха с флашки, съдържанието на които бе от скандално по-

скандално. Впрочем думичката "скандал" просто се изтърка от употреба. Скандал след скандал, като в някаква салунка, просто защото вече сме забравили в кой неин епизод Мишо се е обадил на Бойко... Или обратното беше? Или защото вече забравихме колко последно бяха имотите на не един или двама физкултурници? Или защото вече забравихме за онези скандални кадри от хеликоптерите на властта? Или вече сме забравили за Мишел, но не Обама, а нашата - от България? Скандално ще е, ако всяка втора новина не е скандална.

Какво всъщност стана през януари - бирата ни отне хляба и зрелицата, с които основно ни затрупваше властта. Просто защото бирата вече излиза по-евтино. Хлябът е скъп и е крайно време да си го ядат онези, за чиито хранилки, съзнателно или несъзнателно, го произ-

вежда родната индустрия. Или както по-точно писа наскоро един всекидневник - за прасетата.

"- Ало, ще се видим после, после ще говорим, че т'ва не е за по телефона!"

"Доооооообре!"

Това са изрази, с които свикнахме и които - къде на шега, къде сериозно - започнахме да употребяваме всекидневно. И заради подслушванията сега големите губещи най-вероятно ще са мобилните оператори, защото, както се беше обърнал един син депутат към Бойко Борисов, по GSM-а трябва да се обаждаме, само за да се поздравяваме за рожден ден.

През последния месец политическите дебати бяха заменени с игра на флашки и картончета. А и нали е криза - пари за пенсии и заплати няма да видим и затова няма как политиците ни да се замерват с цифри и елки. Затова флашките имат думата. Но,

за Бога, намерете най-напред колата на Яне! Този народен трибун проплакал, че е на път да се откаже от политиката, няма да гадая защо и заради кого. Всеки ден им чуваме имената. Те пък чуват нас! (Здравей, ДАНС!)

Но не подслушванията, и не бедността, и никой не може да ни е виновен, че в крайна сметка на уличата излязоха хората само в страни като Тунис, Египет, Алжир и Иемен. Народът или спи здени сън, или е в изкуствена кома. Само веднъж на 4 години го събуждат, вдигат го на крака и го засилват към урните. Това е напълно достатъчно за онези, които имат интерес да го крадат, унижават и подслушват. А после, след като го накарат да си избере същата участ, пак е време "избраниите" да го стегнат в колани и системи! Всичко обаче се плаща! И всичко рано или късно се връща!

Зад фасадата

Всеобщата скръб

Проф. Андрей ПАНТЕВ

П

о предложението на двама президенти 1 февруари - датата на разстреляните регенти, министри и депутати, е обявен от правителството за ден на националната памет към жертвите на комунизма. Така обявяваме за мъченици само едните жертви от стогодишна политическа драма.

Откога историята е подвластна на правителствено правосъдие? Една разбираема, но ограничена, скръб придобива държавна регламентация като всеобща. Едностраничното възпроизвеждане на вътрешен и продължителен конфликт е подложен на оценка по селективния принцип на текуща конюнктура. Откога съществуват разрушителни конфликти у нас и откога безсмислено падат толкова значими българи? Само след септември 1944 г. ли?

Един хърватски журналист написа книга с показателното название "Кървава България" за годините след края на Първата световна война. Тогава се търсеха виновници за "престъпното безумие" не с цивилизовани методи на едно стреснало се от провалите общество, а с убийства и атентати, които не бяха патент само на една партийна сила. Малко са спокойните гражданско времена у нас след 1918 г. Губехме съюзници, не само защото се превръщахме в държавата инвалид на Балканите. Бяхме не-привлекателни за света поради хоризонталната омраза и подранната истина, доминираща над всичко друго. Именно тя, а не външните ни врагове, парализираше нашите способности за мирен реваншизъм. Няма да напомняме всичко онова, което се случи далеч преди комунизма. Именно защото не търсим контра аргументация и преднамерена селекция. А как върви по-нататък?

По време на Втората световна война България се намира в договорни отношения с Тристранния пакт (Германия, Италия и Япония), независимо от оправданията, че това обвързване е принудително. По зависимостите на това съюзническо предпочтение тя е в състояние на война с девет държави - Великобритания, САЩ, Югославия, Гърция, Чехословакия, Индия, Австралия, Нова Зеландия и Южноафрикански съюз. Косвено в такова състояние тя се намираше и спрямо страни като островите Фиджи и Ямайка. Би изглеждало комично, ако не бяха бомбите... Дипломатическите отношения с много други неутрални страни бяха демонстративно прекъснати. На 6 септември 1944 г. правителството на Константин Муравиев обяви война сега пък на Германия, след като предишенния ден Съветският съюз декларира война на България. На 22 октомври българското правителство подписва съглашение за примире със СССР, Англия и САЩ. Тя започва да възстановява дипломатическите си отношения с Франция, Италия, Югославия, Полша, Чехословакия и Албания. При такова положение най-важната задача на про-комунистическата власт у нас бе преодоляване на разностранната изолация, в която се намираше държавата, за да се избегнат катастрофите от предишни войни, които още гнетяха българското общество. На Парижката мирна конференция през 1947 г. България бе обявена за трети път през века за агресор. Пак с контрибуции, но този път без териториални ампутации. Отново се търсеха виновници. Това беше рецидив, а не новост.

Влиянието и силата на признанията от останалите Велики сили съветски фактор в българското развитие обяснява общите черти на нейния следвоенен облик. Но имаше и специфични особености. Останалото е ясно. Наред с характера на общите репресии в Източна Европа, у нас се прилагаха нашенски похвати при тях, които не бяха непознати в политическата история на България. Традиционното битово приложение на политически репресии придоби нови измерения. Отново, а не за първи път, българи бяха противопоставени на българи. А съседите потриваха ръце. Защото това, ако не по мащаб, то поне като методика и последствия, не беше нещо ново. С оглед на последствията от войната ставаше дума само за степени на ескалация на вътрешното братоубийство.

Сега отново твърдим, че има само мъченици и само рицари. При това някои избират кои са те! А ни трябва всеобщо отрицание на всяка вина, а не на подбрани престъпления, някои от които, като загубени войни, са непоправими. Но повече е важен онзи всеобщ поклон към всички загинали за убеждение жертви.

Кому е малко това? Ние не знаем дали мъртвите искат да бъдат помирявани. Но това ще е общозначимият паметник. Когато обявим ден на помирение, тогава поне формално може да започне нещо. Почит към онези, на които обещаваме нищо грозно от миналото да не бъде възпроизвеждано днес. Иначе всички ще почитат "своите" с неистов поглед към съвременността. С подрана история отклоняваме поглед от мизерния ни ден. Алтернативата е да вникнем в ползотворното благородство на нашето собствено помирение. Иначе вечно ще компенсираме нашата безпомощност за съзидание с хвърляне на костите по мъртви великаните от съвременни пигмеи.

Култура

очаквайте

Милчо Манчевски пристига с най-новата си творба „Майки“ на „София филм фест“

„Август в Оклахома“ в Народния театър

Отличената с четири награди пиеса „Август в Оклахома“ от драматурга Трейси Летс ще бъде представена за първи път пред българска публика днес и утре в НТ „Иван Вазов“, научи ДУМА от Надежда Христова. Пиесата, чието оригинално заглавие е „Август в Осейдж“, е обявена от „Ню Йорк таймс“ за най-значителната американска пиеса, поставена на Бродуей през последните години. „Август в Оклахома“ е третата изненада в Американския театърален сезон 2010/2011 г., организиран съвместно от фондация „Америка за България“ и Народния театър.

За българската постановка режисьорът Ясен Пеянков е събрал съзвездие от актьори - Стоян Алексиев, Бойка Велкова, Радена Вълканова, Валентин Ганев, Теодора Кулева, Рени Врангова, Параскева Джукелова, Албена Колева, Валентин Танев, Ана Пападопулова, Петър Попйорданов, Иосиф Шамли и др. Сценографията и костюмите са на Васил Абаджиев, а музиката е дело на Теодосий Спасов. „Всички актьори показват висш пилотаж. Имам усещането, че този спектакъл емоционално може да надмине бродуейския“, коментира режисьорът на българската интерпретация на пиесата.

Ясен Пеянков живее и работи в САЩ като актьор, преподавател и режисьор от 1990 г. Той завърши НАТФИЗ в класа на проф. Крикор Азарян и това е първата му постановка като режисьор на

Сцена от спектакъла

българска сцена. За „Август в Оклахома“ Пеянков казва: „Пиесата избра мен. С Трейси се познавам от много години. Бяхме играли в „Пухения“ от Мартин Макдона - Ченгетата. Не бях чел пиесата, но за нея се говореше като за събитие. Бях се върнал от България, беше август и отидох да гледам „Август...“. След представлението си казах: „Тази пиеса трябва да я направя в Народния театър.“

В специално обръщение по повод

представянето на „Август в Оклахома“ в България драматургът Трейси Летс казва: „Щастлив съм да видя, че темите на „Август...“ за семейството, за разпадането на ценностната система и колебливия опит да запазим някаква поченост в този момент от човешката история, наистина имат отзив навсякъде по света.“

Изключително смешна и същевременно тъжна, пиесата разглежда тъмната страна на живота на едно американско семейство от Запада. След като бащата Уестън внезапно изчезва, трите му дъщери - Барбара, Айви и Керън, се прибират у дома, за да утешат болната си и пристрастена към хапчета майка Вайлет. Изчезването на бащата и събирането на семейството се превръща в катализатор за разкриването на дълго потискани тайни и безпокойтелни истини за фамилията.

„Август в Оклахома“ е поставена за първи път в Чикаго през 2007 г. и още същата година е изиграна на Бродуей. Тя носи световна известност на Трейси Летс и печели престижните отличия „Пулицър“, „Драма Деск“, „Тони“ и Награда на Кърга на нюйоркските критики. През 2011 г. започват снимките на филм по пиесата с участието на Мерил Стрийп и Джулия Робъртс.

Иван Маразов стана първият носител на Почетния знак Александър Фол

Надежда УШЕВА

Символиката на тази награда е прозрачна, защото преди години проф. Иван Маразов тръгна по пътя заедно с проф. Александър Фол в изследването на тракийското културно-историческо наследство. Сега ти трябва да вървиш отпред по този път в трудни за изследователите на тракийската древност времена. Знам, че достойно ще носиш жезъла, каза съпругата на Фол - проф. Валерия Фол, обръщайки се към проф. Маразов, който стана първият носител на почетния знак на името на проф. Александър Фол. Той бе удостоен с наградата заради личния му принос в областта на българското културно-историческо наследство. За мен Александър Фол винаги ще остане невероятният колега, много добър приятел и учител! Почетният знак

на учителя ще бъде в моята библиотека и ще продължавам да следвам този път, който започна с Александър Фол, каза Иван Маразов.

С отличието бе открита първата научна конференция на тема „Социализация на българското културно-историческо наследство“. Над 30 доклада са подгответи, които ще бъдат публикувани в специален бюлтун на фондация „Арете-Фол“, инициатор и организатор на събитието. Идеята е тази конференция да стane ежегодна, а селекционна комисия ще избира лауреата на наградата от додатка.

От името на президента Георги Първанов приветствие прочете секретарят му по комуникационната политика Иво Атанасов. Откроена бе ролята на културно-историческото наследство като специфичен ресурс за икономическото и социалното развитие. Държава-

та да поеме своя решаващ ангажимент в тази посока, се казва в словото на президента, който се надява конференцията да даде конкретни резултати.

Ректорът на Университета по библиотекознание и информационни технологии проф. Стоян Денчев отбеляза, че темата е сред приоритетните области в съвременните политики на ЮНЕСКО, Съвета на Европа и ЕС. Той говори за значението на културните ценности, които са едни от най-важните елементи за комуникация, разбиране и сближаване между различни страни, етнически и религиозни общности. Доклади изнесоха министърът на образованието, младежта и науката проф. Сергей Игнатов, проф. Николай Овчаров, директорът на АИМ -

Снимка Благовеста Цветкова

БАН ст.н.с. Людмил Вагалински, председателят на Съюза на колекционерите проф. Валери Стефанов. Конференцията бе организирана с помощта на Археологическият институт с музей при БАН, Университета по библиотекознание и информационни технологии, със съдействието на Съюза на колекционерите в България.

Владо Пенев „ще води“ открит актьорски клас в Младежкия

Владо Пенев „ще води“ открития актьорски клас в камерната зала на Младежкия театър „Николай Бинев“ на 7 февруари от 19 ч. Входът е безплатен, съобщи БТА. „Предизвикателен, енергичен, интересен и винаги много различен - това е Владо Пенев! Заповядайте, за да зададете своите въпроси и да се насладите на срещата с един от най-забележителните ни актьори“, е поканата от организаторите. Проектът „Открити актьорски класове“ среца изявени български артисти със студенти по актьорско майсторство и млади професионалисти. В свободен разговор творци, които работят активно по сцените на страната, но не са преподаватели във висшите училища по изкуствата, споделят своя дългогодишен опит и разказват любопитни случаи от творческия процес. Организатори са фондацията „Арт офис“ и Младежкият театър, с финансовата подкрепа на фондацията „Америка за България“.

КАЛУДИ КАЛУДОВ СИ ХАРЕСА ДОБРИЧ ЗА МАЙСТОРСКИ КУРСОВЕ

Дана РУСЕВА

Десетима певци се включиха в майсторския клас по оперно пееене на маestro Калуди Калудов, който се състои в Добрич. Петима от тях - Ива Ананиева, Надежда Ангелова, Стефани Кръстева, Киммо Турунен и Ростислав Peev, се представиха пред публика на заключителен концерт. Младите певци работиха около месец по покана и с организацията на Европейска музикална къща „Европа пее“ с ръководителка Юлиана Гианти. Курсът бе безплатен за изпълнителите.

Включиха се обучаващи се, начинаещи и напреднали певци от Финландия, Полша и от Пловдив, Варна, Шабла, две ученички от Добрич. Тенорът ще води и втори майсторски клас в Добрич - от 4 до 19 юли, каза Ю. Гианти. Концертът на възпитаниците му ще е посветен на годишнината от рожденията на Васил Левски. Сред плановете на Европейската музикална къща е активно поддръжане на органа в Добрич, за което вече е пристигнал специалист. Ще се организира и фестивал за органова музика.

www.duma.bg

кратки

Книжовна дискусия

Обсъждане на книгата „Истината за кризата в българската левица и нейните корени“ от о.з. ген.-полк. Васил Зикулов ще се състои на 3 февруари от 16 ч. в зала 1 на Централния военен клуб. Организатори на срещата са ЦС на БАС и изд. „Българска книжница“, научи ДУМА от Трингафил Василев. Издателството уведомява интересуващите се от книгата да направят заявка в местните книжарници. Търговците-снабдители ще им я доставят чрез Жени Хаджиивanova от книжна борса „Болид“ - София. Цена е 5 лв.

Група „Немо“ с дебютно видео

Готово е дългоочакваното видео на група „Немо“, научи ДУМА от Петя Рачева. Клипът към „Песен в дует“ излиза, след като момчетата отбелаят стабилно пристъпие в родния радио-ефир с неподправен саунд и оригинално алтернативно брит зучене. Екстремни моменти и минусови температури за малко да провалят снимките. Тъй като действието се развива на пътя за Петрохан, Явор, Шарки, Тео и Але споделиха, че заради потока от преминаващи автомобили няколко пъти се налагало да преместват цялата техника и да повтарят снимки. Допълнителен стрес добавил глиган, появил се изневиделица от храстите. „Песен в дует“ отбелнява посоката, в която „Немо“ поема, след като най-новото попълнение Шарки застана зад барабаните. Текстът и музиката са на вокалиста Алек Кирев. Режисьорка е Румена Попова.

T-Rock тв тръгва след 10 дни

T-Rock тв тръгва на 10 февруари с разнообразен, но вина ги истински рок, ънпълъг концерти на български групи и специализирани представления, научи ДУМА от Диана Кошевийска. Телевизията ще покаже много лица на рок музиката и ще работи в подкрепа на българската рок сцена. Новата музикална телевизия ще представя рок културата от последните четири десетилетия - класик рок и хеви метъл, алтернатив, модърн, пънк рок, мейнтрийм рок, бритрок и други. Програмен директор на новата телевизия е Евелина Павлова - човек с дългогодишен опит в музикалните електронни медии. Тя е била програмен директор на радиостанции Мила гол, FM+ и Стар ФМ.

Ищар пристига у нас
с голям бенг и балет

www.duma.bg

Виж

Анджелина Джоли и Брад Пит
са най-нешастните хора на Земята,
защото няма кого да си пред-
ставят по време на секс...

ДАНИЕЛА ПЕТРОВА,
народна представителка
ИВАН КЮЧУКОВ, футболен треньор
Проф. ИВАН ПРАМАТАРОВ, скулптор
КИРИЛ БОЖИЛОВ, писател
Проф. дхн КОНСТАНТИН
ХАДЖИИВАНОВ, директор
на Института по обща и
неогранична химия при БАН
Ген. МИХО МИХОВ,
бивш военен и дипломат
НИКОЛАЙ МИЛЧЕВ, поет
СТОЯНКА МАРИНОВА, учредителка
на клуба „Приятели на
вестник ДУМА“ в Ловеч

Кристо Явашев в Топ 50 на бележитите творци

Магьосникът на светлината, както наричат френския архитект Жан Нувл, е на първа позиция в класацията на електронното издание Линтернот

Aвангардистът с български произход Кристо Явашев е на 32-ро място сред 50-те творци с отпечатък в културната история на ХХI век. Това решиха читателите на френското електронно издание Линтернот, които класираха световни личности, чито имена чрез оригиналността и неподправения им стил ще се запазят за идните поколения.

Името на Кристо Явашев намери място в престижната класация заради множеството мащабни творби, като опаковането на Райхстага в Берлин, "Портите" в Ню Йорк и бъдещия му проект "Над реката" в САЩ.

За да бъдеш категоризиран като един от най-бележитите творци на даден век, не е достатъчно само да създаваш произведения на изкуството. Те трябва да се откърояват с оригиналността си, така че дори и хората, които не ги харесват, да са принудени да признаят, че техният автор е оставил отпечатък в историята.

На първа позиция в Топ 50 е френ-

ският архитект Жан Нувл, наричан Магьосникът на светлината. На второ място е канадският режисьор, сценарист и продуцент Джеймс Камерън. Следват го френският дизайнер Филип Старк, актьорът Джони Деп, белгийската романистка Амели Нотомб, режисьорът Куентин Тарантино, Лейди Гага, Леонардо ди Каприо, литературният феномен Мишел Уелбек и актрисата Нора Джоунс.

В челната двайсетица попадат още френската кинодива Марион Котийар, писателят Салман Рушди, френският хореограф Филип Дъкуфле, актьорът Джордж Клуни, режисьорът Жак Одиар, американският му колега Дейвид Линч, певецът и композиторът Матијо Шедид, музикантът Кийт Джарет, писателят Джеймс Елрой и музикантът Ману Чao.

От 21-во до 30-о място се нареждат френската певица Оливия Руис, актьорът Шон Пен, братята-режисьори Итан и Джоуъл Коен, писателят Пол Остър, певицата Бърк, японският художник Такаши Мураками, писателят Патрик Мо-

диано, американо-ливанският певец и композитор Мика, френската романистка и драматург Ясмина Реза и колумбийският скулптор Фернандо Ботero.

Редом до Кристо позициите от номер 31 до 40 си разпределят френският актьор Жан Дюжарден, певицата Ейми Уайнхаус, актрисата Шарлот Генсбур, колегата ѝ Венсан Касел, френският режисьор Патрис Шеро, колежката му Ариан Мнушкин, актьорът Ромен Дюри, новозеландският режисьор Питър Джакън и София Копола.

Петдесетицата на най-бележитите творци на ХХI век се оформя от испанския актьор Хавиер Бардем, японския писател Харуки Мураками, рапъра Еминем, музиканта Деймън Олърн, нобеловата лауреатка за литература Тони Морисън, твореца Джейф Кунс, френския музикант Бенжамен Биоле, мексиканския режисьор Александър Гонсалес Иньяриту, френския танцьор и хореограф Анжлен Прелжокай и писателя Кормак Маккарти.

"Драгостин фолк" е сред хористите на планетата

Хорът "Драгостин фолк" е финалист на авторитетния международен конкурс "Нека народите пеят", организиран от Европейския съюз за радио и телевизия съвместно с Би Би Си. Това е съобщил на БТА проф. Стефан Драгостинов - ръководител на състава, известен в цял свят с фолклорната CD поредица "Звуковите икони на България". До полуфиналния тур са били допуснати елитни хорови формации от Европа и САЩ, предварително селекционирани от радиостанциите на всяка страна. "Драгостин фолк" е номинирана от

БНР за участие в конкурса.

Международното 7-членно жури - под председателството на Бент Гронхолд от Дания - след 3-дневно споредено обсъждане е оповестило като най-достойни за финала 9 хорови формации. Сред тях е "Драгостин фолк", 6 състава са от скандинавските страни - Норвегия, Финландия, по 2 от Дания и Швеция. "Останалият свят" се представя от хорове от САЩ, Естония и България. На финала всяка формация трябва да покаже нова програма. "Хористите на планетата" ще се срещнат на 16 октомври в Манчестър.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

Св. мъченик Трифон (Трифоновден).
Св. мъченица Фивия Перпетуа (†203)
(Предпразненство на Сретение Господне)

Свети мъченик Трифон се родил около 225 г. в село Комсада, близо до град Апамия, в малоазийската област Фригия, Римската империя. Родителите на св. Трифон били дълбоко вярващи християни и отрано се потрудили над своето чедо да разгорят в сърцето му любов и преданост към Бога. Свети Трифон бил още дете, когато по негова молитва Бог вършел чудеса, като излекувал и Гордиана - умна и хубава дъщеря на римския император Гордиан (238-244).

БРАНД НА КАВАЛИ ВЕЧЕ И В БЪЛГАРИЯ

За първи път Just Cavalli стъпва официално на картата на България през февруари със свой монобранд бутик. Всички клиенти ще имат възможност не само да се запознаят с последните тенденции и линии на марката, но и да се потопят в духа на уникалната флорентинска атмосфера, която ще бъде пресъздадена у нас. Началото ще бъде положено с колекция пролет-лято 2011, като 70% от асортимента е посветен на дамите и 30 на сто - на мъжете. "Ценителите, които познават историята на марката, ще могат да намерят един от класическите ѝ мотиви, характеризиращ се с дрехи с анималистичен принт, познат от първата линия на Cavalli. В бутика ще се предлагат и иновативни идеи, вдъхновени от филма "Аватар", сподели Мария Шиманова, маркетинг мениджър и управител на бутика за България. Интериорният дизайн е изцяло дело на студио "Italo Rota", което отговаря за дизайна на всички бутики на марката, уточниха за ДУМА от консултантска къща "От игла до конец".

Стягат митинг за Петльовден

Христо Христов

Молба до старозагорската общинска администрация да разреши (според Закона за манифестиции и протести) провеждането на градски мероприятия на открито, свързани с Петльовден, са депозирани зевзеци от Града на липите.

Инициативен комитет, оглавяван от културтрегера и дългогодишен

зам.-директор на операта Тенко Калайджиев, е поискал съгласието на Националния статистически институт да започне преброяването на петлиите в града. Калайджиев бил смутен от факта, че напоследък от дворовете на старозагорци се чувала най-вече кудкудякане, но не и петльово кукуригане.

Сборният пункт на петльопоклонниците е в кафе-aperитива "При кме-

та" от 10 ч. на 2 февруари. В разпространена до медиите обява се твърди, че "високоотговорна Кокошка е подкрепила инициативата на петлиите и в тяхна чест ще бъде изпълнена фолклорната песен "Като си пееш Пенке ле, кой ли те слуша". Предвижда се и изложба на тема "Петелът вчера, днес и утре", подгответа от специалисти при Тракийския университет. Заръчани били и няколко хиляди гевречета.

78% от жените дават на мъжете си прякори

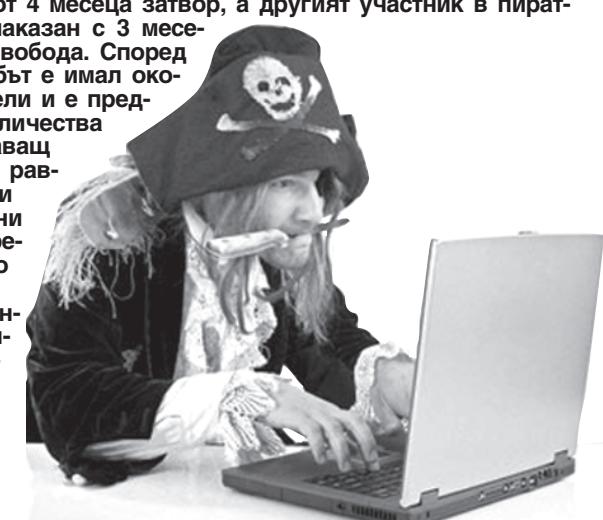
Hад три четвърти от жените (78%) дават на интимните си партньори животински прякори, установиха учени от университета в Кеймбридж. Повечето дами се обръщат към своя приятел или съпруг с милите обръщения като "котенце", "зайченце" или "мишленце". За 23 на сто от представителите на нежния пол това е начин да покажат на партньора привързаност и грижливост. Около 14% от жените признават, че наричат половинките си така, защото самите те никога не им казват мили думи и не им правят комплименти. 69% от мъжете не обръщат внимание по какъв начин им викат жените.

Слагат злато в пудинг

Майсторите в сладкарница "Serendipity 3" в Ню Йорк, известна с разкошните си десерти, направиха пудинг с истинско злато. Цената на "Frozen Haute Chocolate" е 18 925 евро, което го превръща в най-скъпия и най-блъскав сладкиш в света. Той е направен с 24-каратово швейцарско злато в листенца за консумиране, а шоколадът е облян с 24-каратова златна хартия, която също се яде.

ПИРАТСКА МРЕЖА С РЕКОРДНА ГЛОБА ОТ 820 ХИЛ. ЕВРО

Съд във Финландия нареди двама администратори на нелегален DC хъб (Direct Connect hub) да платят над 820 хил. евро на правоносителите за съдействие в нелегалното разпространение на филми, игри и музика. Това е най-високата компенсация, наложена в историята на страната по дело, разследвано от Центъра за информация за авторските права и антиpirатство (Copyright Information and Anti-Piracy Centre - CIAPC). Собственикът на DC хъба получи също и присъда от 4 месеца затвор, а другият участник в пиратската мрежа бе наказан с 3 месеца лишаване от свобода. Според прокуратурата хъбът е имал около 1600 потребители и е предлагал огромни количества материали, нарушащи авторските права, равняващи се на почти 750 хил. музикални албума. Това е третото подобно дело срещу интернет пиратство във Финландия, което приключва със суров присъда. Наскоро съдът постанови наказание от 4 месеца лишаване от свобода и глоба от 307 хил. евро.

Суема

Мари Тюсо

Тайните на фигурите от воськ, или

Малка, самотна, но много решителна жена, с две деца на ръцете е успяла да направи невъзможното - да създаде най-популярната арт верига в света

Cред огромното множество от восьчни статуи, в един от най-известните музеи в света, между тълпата от гении, злодеи, естрадни, поп и рок звезди, спортсти и политици може да се открие и малката невзрачна фигурука на женица, облечена в тъмна рокля. Това е самата мадам Тюсо...

Мари Тюсо обаче изобщо не е авторка на идеята за създаване на восьчни скулптури, колкото и да е убедващ този факт за някои. Подобни фигури е било

Музеят на мадам Тюсо

Мадона

прието да се правят още през XVIII век в Европа, когато традицията повелявала изображения или восьчни копия на мъртвци да се носят пред погребалното шествие. Когато фамилията Тюсо се премества от Швейцария в Париж, Мари също се посвещава на тази дейност. Съвсем скоро тя се пручува като една от опитните майсторки, към нейните услуги прибягват дори хора от висшия ешелон на властта. По време на Френската революция (1789-1799 г.) мадам Тюсо, по поръчка на участниците в нея, прави копия на телата на екзекутирани велиможи. А с възцаряването на Людовик XVIII пресъздава от воськ и главите на Робеспиер и Марат. Именно тези злокобни маски се превръщат в първите експонати в музея на Мари Тюсо в Лондон, където тя се премества, за да е далеч от политическите сътрепения в Париж.

Постепенно става модерно восьчни скулптури да се показват на специални изложби. Обаче малката, самотна, но много решителна дама с две деца на ръце успява да направи привидно невъзможното - създава през 1835 г. най-популярната подобна експозиция в света.

Освен централата в Лондон филиали на известната восьчна галерия са посещавани в Амстердам, Лас Вегас, Копенхаген, Ню Йорк, Лос Анджелис, Хонконг и Берлин. Само в Музея на мадам Тюсо, разположен в разкошна сграда на "Бейкър стрийт" в английската столица, веднъж месечно в асортимента на експозицията се появяват 10 нови статуи. А всеки ден, малко преди от 10 ч. сутринта, когато галерията отваря врати за посетителите, прага и

прекрачват десетина жени - дипломирани скулпторки. Въпреки това някои от тях бършат праха от восьчните знаменитости, други оправят грима им, трети се пригответ за перуките и бижутата, четвърти поливат пищните палми, растващи направо в големите зали на музея, или оглеждат стилните мебели. В задълженията на служителките влиза и да проверяват джобовете на фигурите и облеклото на статуите. Тъй като в галерията няма табелки "Не пипай!", а малки деца и доста възрастни все гледат не само да докоснат восьчните скулптури, но и да се снимат с тях, важно е да се констатира дали всичко необходимо по тях е налице, преди музеят да отвори врати. Публична тайна е, че някои посетители правят и невъзможното, за да издъргат за спомен поне конец от тоалета на звездната статуя...

СПЕЦИАЛНИТЕ ДВОЙНИЦИ

Да получиш и, най-важното, да запазиш място в световноизвестния клуб на фигури от воськ изобщо не е лесно. Администрацията на музея щателно следи за популярността на двойнициите там и рейтинга на техните реални прототипи. Новите експонати от воськ се поставят в специалните зали на арт веригата с големи тържества - с много VIP гости, щракане на фотоапарати и звук на изхвъркващи тапи от шампанско. Статутите от Музея на мадам Тюсо обаче си отиват изключително тихо - през задния вход, и никога не се връщат, тъй като отиват за претопяване. Такъв е животът! Но все пак някои персонажи успяват да си осигурят постоянно пребиваване в просторните зали на известната галерия. Сред тях е кралицата на Англия, Алберт Айнщайн, Уинстън Чърчил... По-специално място е отредено за прочутите диктатори като Саддам Хюсейн, Фидел Кастро, Хитлер... Всички експонати са разпределени по групи: популярни актьори, поп и рок музиканти, политици, монарси, спортни звезди, изтъкнати дейци на науката и културата. Съществуват и отделни зали, посветени на киното и всичко, свързано с него. Специални важни моменти от живота на известните личности също са повод подобни мигове да бъдат запечатани. Както, например, създаването на собствен аромат от Кайли Миноуг - в разкошна червена рокля тя ухае на "Darling". Това е четвъртата скулптура от воськ при Тюсо за поп принцесата. С повече фигури от нея е само британската кралица - 22 броя. Някои екземпляри обаче компенсират с други екстри. Като например восьчният двойник на Роби Уилямс, който реагира на нежностите на почитателките си - целувките и прегръдките - с треперене на веждите и блъсък в очите (статута е снабдена с много сложни датчици). Първата фигура на певеца е била "до смърт" обгръжена от посетител(к)ите. Лицето на восьчната Дженифър Лопес пък покръвнява, когато някой нахален тип започва да я шепти на ушенце непристойни комплименти. Скулптурата обаче не реагира на пощипванията на ханша (прочутата пета точка на звездата). Най-търсеният сред по-младите VIP личности е актьорът Даниел Радклиф, възмъжал със снимките в киносериала за Хари Потър. Пред любимеца на тийнейджърите в музея на Тюсо се образуват много дълги опашки, а момичета се хвърлят към восьчната статуя с възторжени сълзи на очите и думите: "Хари, обичам те!"

Дженифър Лопес

Кайли Миноуг

НЕПРЕМЕННО ТРЯБВА ДА...

Експертите препоръчват посетителите на Музея на мадам Тюсо непременно:

- ✓ да посетят Стаята на ужасите
- ✓ да излязат на сцената с някоя от звездите (например, с Джъстин Тимърлейк) и да получат за това награда
- ✓ да купят сувенир със символиката на арт галерията
- ✓ да се запознаят с хипертекстовата среда, където всеки желещ може да разположи статии или друга полезна информация
- ✓ да участват в конкурси
- ✓ да се запознаят и просто да пообщуват с други почитатели на звездите
- ✓ да препоръчат музея на приятелите и познатите си и да дойдат поне още веднъж

Чарли Чаплин

Всеки непредубеден посетител на Музея на мадам Тюсо може да забележи, че там най-вече се вземат под внимание ин-

Бийтълс

тересите на британската публика. Дава се предпочтение на кралското семейство (от Хенрик VIII до наши дни), съществува и специален кът, изцяло посветен на адмирал Нелсън, две зали са отдели на Наполеон I, представени са и всички известни английски рок певци, както и изтъкнати исторически личности. Оригиналната восьчна статуя на Хитлер, представена в галерията в Лондон, е нападана няколко пъти и затова сега тази фигура зорко се охранява. А малко преди излизането по кината на втория филм за приключенията на капитан Джак Спароу (изигран от Джони Деп) в музея тържествено бе открита нова композиция, изобразяваща тримата главни герои от "Карибски пирати. Сандъктът на мъртвеца". Любопитен факт е, че восьчните фигури са създавани успоредно със снимките на лентата.

Изработването на статутите за

музея е изключително тънка работа, изкуство от много висока класа. Кандидатът, който дава съгласието си да му бъде направена скулптура в известната восьчна арт галерия, трябва да отдели на това занимание доста от скъпоценното си време. Най-напред му се правят няколко скици във всевъзможни ракурси, както и 24 цветни фотографии. Цял час е необходим за измерването - от върха на носа до малкото пръстче на крака. Разбира се, налага се звездата да издържи и сеанса за създаването на специална отливка на гипсова маска. Някои кандидати за собствена восьчна фигура в Музея на мадам Тюсо даряват свои костюми, дават съвети за прическата, уточняват в каква поза биха искали да разположат скулптурата си и дори каква усмивка - широка, иронична, загадчична - биха желали да видят върху собствено восьчно лице. А някои не се притесняват да настояват фигуриите им да бъдат подмладени.

Веднъж седмично в арт галерията се прави основно почистване: мият се косите на скулптурите, правят се специални фризури, сменя се дори и бельото. Експертите са на мнение, че без него костюмите и рокли не стоят добре на восьчните фигури, а на всяка знаменитост се полагат два комплекта - все пак са звезди...

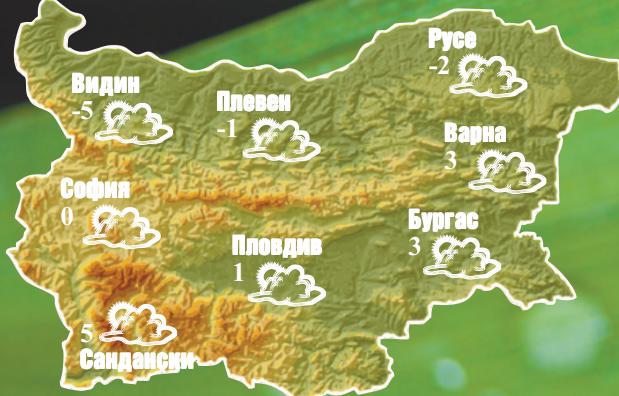
Анджелина Джоли и Брад Пит

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

справочник

ВРЕМЕТО

След като през изминалата нощ на много места в страната бяха отчетени температури между минус 6° и минус 16°, днес предимно в Дунавската равнина и Тракия ще има трайни мъгли или ниска слоеста облачност. Около обяд видимостта там временно ще се подобри. В останалата част от страната ще преобладава сънчево време. Максималните дневни температури ще бъдат между минус 1° и плюс 4°, в крайните югозападни райони до 8°, а в местата с трайни мъгли - около минус 4° - минус 5°. По Черноморието ще бъде предимно сънчево. Преди обяд все още ще духа до умерен вятър от север-северозапад. Максималните температури на въздуха ще бъдат 2°-4°, на морската вода - около 5°. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала. В планинските райони ще бъде предимно сънчево.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стеван ПродевИздател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай МалиновРусия МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
издание с ДУМАГлавен
редактор
**Ивелин
Николов**Първи
зам. главен
редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bgЗам. главни
редактори
**Георги
Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
**Тания
Джаджева**
tgeneva@duma.bgОтговорен
секретар
**Ивайло
Гиздов**
igizdov@duma.bgТЕЛЕФОН
НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200Адрес на редакцията:
**София - 1784, бул.
„Цариградско шосе“
113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер**

АДМИНИСТРАТИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250**ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Дея Йорданова - 207

PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Иолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; **Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35**РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg**КАСА** - 97-05-249НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

**ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“**ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМСИСИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВЪРЩАТХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ
ВСЯКА СРДЯ ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

Изгледи за

2

максимални
-1°/4°

3

максимални
-1°/7°

През следващите дни ще преобладава сънчево време, но на повече места в низините и котловините ще има мъгла, в отделни райони ще е трайна и там температурите ще останат по-ниски, докато в планинските райони температурите ще се повишават.

NOVA
TELEVISION

ACTION

1
БНТ

06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура

10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова / токшоу/
11.00 Здраве
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Сен Троле - тв фильм /322 епизод/
13.45 Индия - любовна история - тв фильм /23 епизод/п/
14.45 Сколт рокфестивал в Лапландия - тв фильм
15.00 Симба младши на световната купа - аним. фильм
15.30 Библиотеката/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Днес и утре
16.30 Приказки за физиката
17.00 Малки истории
17.15 Дързост и красота - тв фильм /2669 епизод/
17.55 Баскетбол "Лукойл Академик" - "Барак Нетания"/Израел/, среща от турнира "Юрочальнд" - пряко предаване

19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Референдум - публицистично шоу

22.00 Виж БибиСи. Позорните убийства на 20 век - документална поредица

22.30 Икономически новини
23.00 Открито с Валя Ахчиева
23.30 Момичетата Гилмор - тв фильм /22, посл. епизод/

06.45 „Тази сутрин“ - информационно представяне с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - токшоу с водещи Ива Дойчинова и Васко Мавриков
11.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 52
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Капризи на съдбата“ - сериал, еп. 86
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 91
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 81
17.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 146
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Забраненият плод“ - сериал, еп. 55, 56
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Гостодари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Мечтът на истината“ - сериал, еп. 1
01.00 „Бойна звезда. Галактика“ - сериал, сезон 3, еп. 17
02.00 „Капризи на съдбата“ /п./ - сериал, еп. 86

ОВЕН

Още в началото на новата седмица е необходимо да увеличите социалната ангажираност в професионалната сфера. Постарайте се.

РАК

През новата седмица е наложително по правilen начин да структурирате професионалните си интереси. Не крийте истината от хората.

21 март - 20 април

22 юни - 23 юли

24 септември - 23 октомври

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Фокусирайте се върху задълженията, от които зависите и като реализация, и като финансови приходи. Докажете, че притежавате качества.

ЛЪВ
Бъдете близо до хората, с които сте преминали през всяка ви трудности, без това да се отрази на взаимоотношенията ви.

СКОРПИОН
През седмицата ще разполагате с достатъчно енергия, за да се справите с многообразните предизвикателства. Действайте с размах.

21 април - 21 май

23 юли - 23 август

24 октомври - 22 ноември

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Ще бъдете погълнати от нуждата да се справите със задачите, които могат да ви донесат приходи. Правилно предприетите ходове са най-добри.

ДЕВА
Имате шанса да канделатствате за нов пост, длъжност или работно място, където знанията и опитът ви ще бъдат оценени по достойнство.

СТРЕЛЕЦ
Насочете усилията си за постигането на на белязаните от вас цели от делови и материален характер. Създайте си обективни преценка за нещата.

22 май - 21 юни

24 август - 23 септември

23 ноември - 21 декември

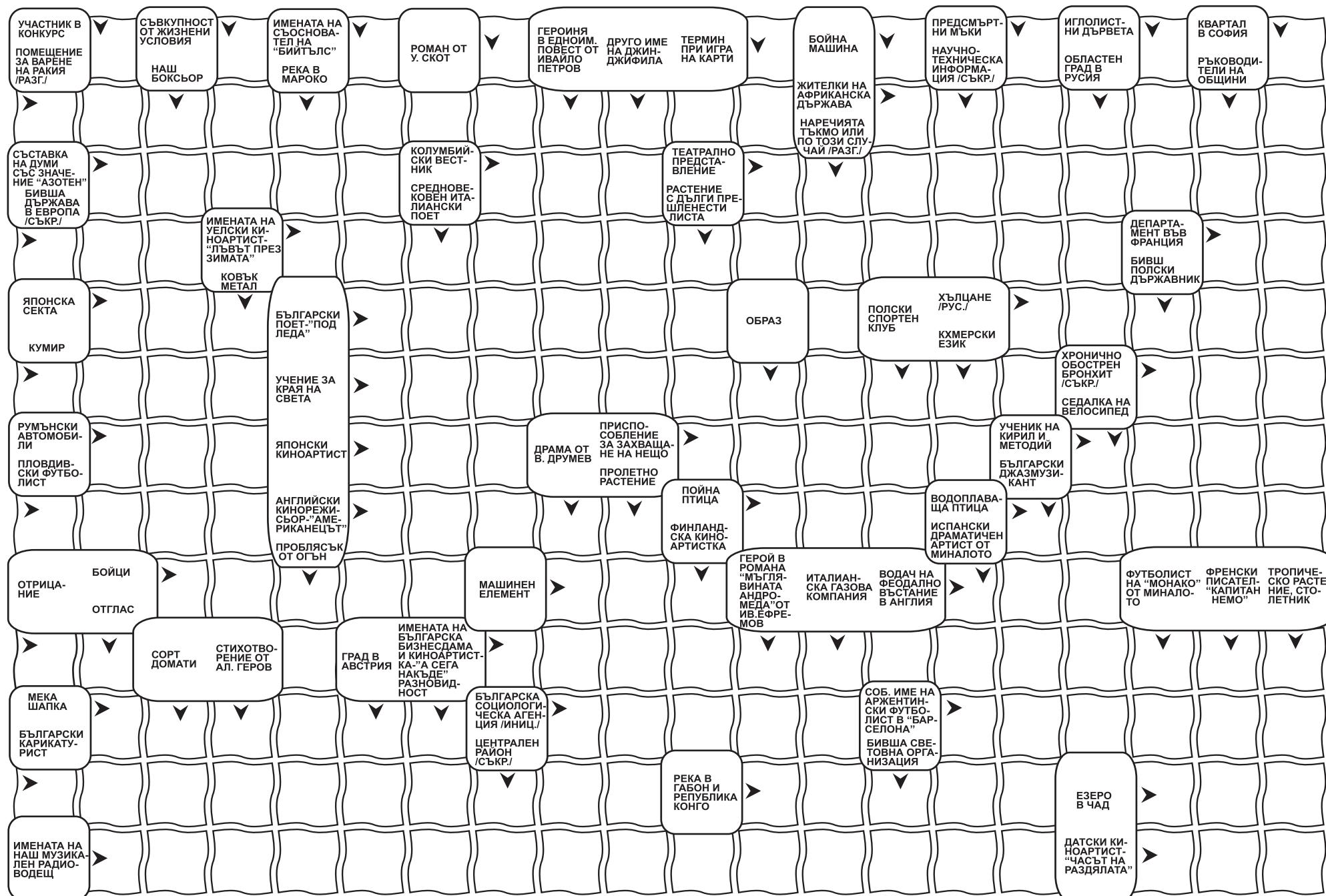
20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

	EUR 1.9558
	USD 1.4284
	GBP 2.2718
	CHF 1.5172

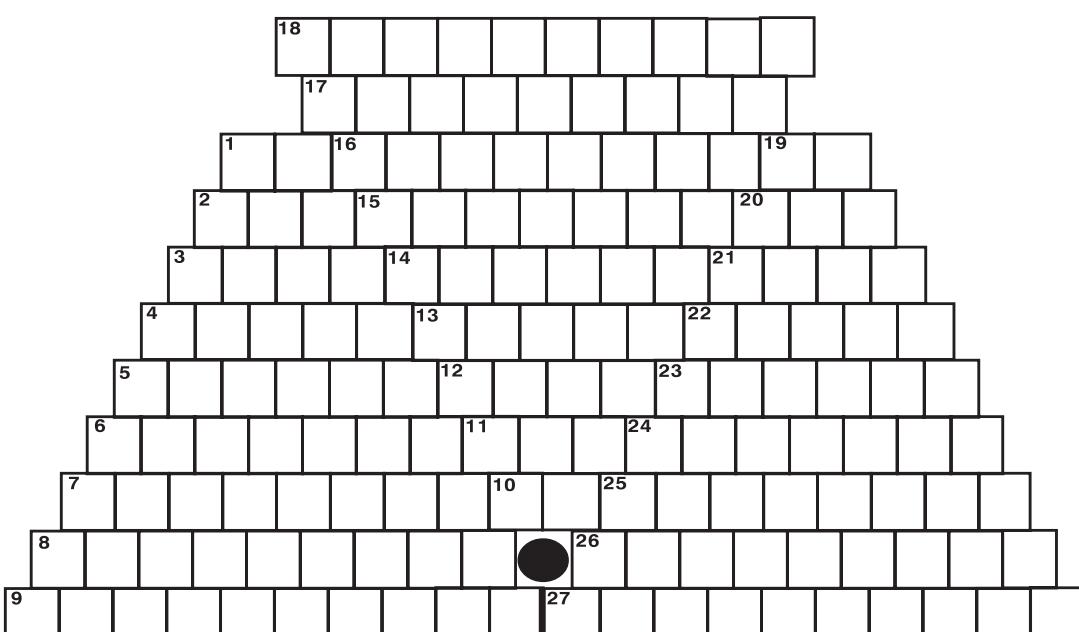
Губи време

www.duma.bg

РЕЧНИК: "Айвънхоу", Есхатология, Калво, Огове, Онис.

ПИРАМИДИ

- Музикална нота.
- Епоха.
- Естествен водоем.
- Meguk.
- Търговец на мляко.
- Телчета за захващане на листи.
- Бонбони със специфичен пълнеж.
- Героиня в италианския филм „Отворени врати“.
- Монахиня от католическия женски орден, основан през 15 век в Холандия.
- Машинен елемент.
- Жилещи насекоми.
- Нощни птици.
- Спортен коментатор от БНТ 1.
- Българска агрономка.
- Масови сцени при снимане на филм.
- Руски живописец.
- Наш поет - „Климе“.
- Руски военачалник от миналото.
- Десен приток на Дунав.
- Портрет от Дечко Узунов.
- Алкохолни питиума.
- Държава в Близкия изток.
- Автомобилни кормила.
- Руски ботаник.
- Словенска драматична актриса.
- Град Във Волгоградска област на Русия.
- Наш автомобилен пилот.

РЕЧНИК: Даниловка, Кандиларов, Кармелитка, Комаровски, Маковски.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

	2	8						
			4		1			
8	5	1			4	6		
2	9		8	1				
			9					
7	1			8	5			
3	2			4	5	7		
9	7							
			3	6				

	8		2					
5	9	7	8	2				
7		4	5					
4	6	1	3					
5	6							
6	5	3	7	8				
1	9							

ДИАГОНАЛИ

НАДЯСНО: 1. ГРОГИ. 2. ЕЛИ. 3. АРЕОПАГ. 4. ТЕРЕМ. 5. НАР. 7. МИРЗА. 9. НАМРУ. 11. МЕТРО. 13. ДИМИТРОВДЕН. 15. ИРИТА. 17. РИСАЛ. 19. АГЕНТ. 21. ИКСИЯ. 23. ОРИОН. 25. ИОЛАЙ. 27. СОПОТ. 29. АОМИН. 31. ВИДЕНИЯ. 33. РАКИЯ. 35. ТИМАН. 37. НОКТИ. 39. ДЕН. 41. ТЕО.

НАЛЯВО: 2. ЕРМ. 3. АЛОИН. 4. ТРИГРАД. 5. НЕЕ. 6. ПАРОМ. 8. РЕПЕИ. 10. ИЗМИР. 12. МАТРА. 14. АРМИИ. 16. ГРИГОР ЛИЛОВ. 18. УИСКИ. 20. ОТЕРО. 22. ТАСОС. 24. АНИВА. 26. ТОДОР. 28. ЯПИТ. 30. НЕМАН. 32. ЙОДИД. 34. НИКОТИН. 36. ТЕМЕЛ. 38. НИКЕЛ. 40. НАН. 42. ЯТО.

СТЪЛБА

ВОДОРАВНО: 1. А. 2. АС. 3. САК. 4. КАСИ. 5. СИНКА. 6. ИНКАСО. 7. ОСТАНКИ. 8. СТОТИНКА. 9. КОНСТАНТИ. 10. КОНСТАНТИН. 11. КОНСТАНТИНО. 12. КОНСТАНТИНОВ. 13. КОНСТАНТИНОВА. 14. КОНСТАНТИНОВКА. 15. КОНСТАНТИН НАКОВ. 16. КОНСТАНТИН КАЙНОВ.

ПИРАМИДИ

- ЛА.
- ВАЛ.
- ОВАЛ.
- ЛОКВА.
- ВОКАЛИ.
- ТИЛОВАК.
- КОЛОВАТИ.
- КОТЛОВИНА.
- АР.
- РАК.
- КАРИ.
- КАДРИ.
- КАДРИЛ.
- КЪДРИЛА.
- КАРДЖАЛИ.
- КАРДЖАЛИ.
- АРКА.
- АРКА.
- КАРАР.
- КАРАР.
- КАРИЕРА.
- КАРИЕРА.
- КАРИРАНЕ.
- КАРТИРАНЕ.

7	6	5	1	3	4	8	9	2	1	4	6	5	9	7	8	2	3
1	9	8	2	6	3	7	4	5	3	7	4	5	3	8	1	6	7
3	2	4	7	8	9	5	6	1	2	3	7	4	8	1	9	5	6
4	3	7	8	9	2	1	5	6	4	3	2	9	7	5	6	8	1
9	1	2	3	5	6	7	4	8	9	1	2	3	5	6	8	1	4

7	6	5	1	3	4	8	9	2	1	4	6	5	9	7	8	2	3
1	9	8	2	6	3	7	4	5	3	7	4	5	3	8	1	6	7
3	2	4	7	8	9	5	6	1	2	3	7	4	8	1	9	5	6
4	3	7	8	9	2	1	5	6	4	3	2	9	7	5	6	8	1
9	1	2	3	5	6	7	4	8	9	1	2	3	5	6	8	1	4

□ Документ

Неофашизъм в гейстВие

**Народният съд изпълни историческата си мисия на възмездие
срещу жестокостите на една полицейска държава**

Тото БАКАЛОВ

Cъвсем логично е двамата президенти - д-р Желев и Петър Стоянов, да направят предложение за Ден за жертвите на комунизма. Те се изявяват като личности с неукротима антикомунистическа ярост, покровители на унищожението на паметници и паметни знаци, посветени на героичната съпротивителна борба. С предложението си президентите аплодират престъпните фашистки убийци и главорези, което е политическа провокация срещу съпротивителната борба и е неофашизъм в действие.

Ще посоча само някои конкретни имена и някои конкретни престъпления на регенти, министри, дворцови съветници от кабинета за времето 1940-1944 г. и други престъпления от министерства, съдилища, полиция и фашистки организации от централно ръководство, които получиха суворо и справедливо наказание от Народния съд.

Първи Върховен състав на Народния съд

Подсъдими регенти, министри, дворцови съветници.

Основни обвинения:

I. Бившите регенти принц Кирил Преславски, Богдан Филов и ген.о.з. Никола Михов - затова, че са възприели и продължили предателската политика на цар Борис и МС с особено старание.

1. Продължили са войната срещу Англия и САЩ.

2. Заповядали са изпращането на оккупационния корпус на територията на Югославия и Гърция.

3. Заповядали и поощрили изтребителните акции против партизанското движение и намесата на войската в тази борба, както и създаването на жандармерията, като по този начин са станали съучастници в масовите избирання, палежи и други престъпления.

II. Бившите съветници на цар Борис: Йордан Севов, Любомир Лулчев, Светослав Пименов, д-р Георги Хаджиев, д-р Петър Костов, Павел Груев, Петър Морфов, ген.о.з. Петър Жечев, Станислав Балан и Димитър Генчев за това, че:

2. Поддържали са връзки с германското разузнаване в България и Балканите. Придружавали са и съветвали царя при срещите му с ръководителите на фашистка Германия и са използвали положението си на дворцови съветници за користно лично забогатяване.

III. Бившите министри от първия кабинет на Богдан Филов, Петър Габровски, Добри Божилов и други, на брой 10 души, затова, че:

1. На 1 март 1941 г. са сключили спогодба за присъединяване на България към Тристранния пакт.

4. Обявили са война на Англия и САЩ.

5. Създали са специален "Закон за защита на нацията", насочен срещу еврейското население и са започнали жестоко преследване, конфискация и разграбване на неговите имоти.

6. Използвали са служебното си положение за лично и користно забогатяване.

7. Заложили са цялото стопанство на страната за издръжка на воюваща Германия.

IV. Бивши министри от Втория кабинет на Богдан Филов от 1942 до 16.09.1943 г.: Богдан Филов, Петър Габровски, Добри Божилов, Никола Михов

* Авторът е политически затворник, сътрудник на Първи състав на Народния съд - Стара Загора - 1945 г., бивш председател на Районния и Окръжния съд - Стара Загора, и бивш член на Върховния съд на републиката. Автор е на книгите: "Проблясъци", "Истината, само истината", "Кървавият залез на утрото", "Светкавици в мрака" и "Катастрофи".

Георги Петров, главен обвинител в процесите на Народния съд (1944-1945), декември 1944г.

и др., общо 10 души, за това, че:

2. Провеждали враждебна провокационна политика срещу СССР, Англия и САЩ.

3. Изпратили са българска окупационна войска в Югославия и Гърция в подкрепа на империалистическата агресия на Германия и Италия на Балканите.

5. Организирали са жесток терор в старите предели на България и в новоокупираните територии - Тракия и Македония.

V. Бивши министри от кабинета на Добри Божилов от 14.09.1943 до 1.VI.1944 г., а именно: Добри Божилов, Иван Попов, Руси Русев и др., общо 10 души, за това, че:

3. Засилили са кървавия терор в страната, избирането на партизани, ятаци и техните близки.

4. Продължили са изпълнението на съмртните присъди в затворите и са създали умъртвителен режим в тях.

5. Овластили са военни и полицейски началници да избират без съд и присъда и да опожаряват къщите на участниците в съпротивата.

VI. Бивши министри от кабинета на Иван Багрянов от 1.VI.1944 до 2.IX.1944 г., а именно: Иван Багрянов, ген. Иван Русев, Ал. Станишев, Ал. Стадийски, Димитър Савов и др., общо 11 души, за това, че:

2. Взели са демагогско решение, за да спрат екзекуциите без съд и присъда, а избиранията продължили със същата сила.

4. Не са привели в изпълнение широко прокламираното решение за оттегляне на оккупационните войски от Югославия и Гърция.

5. С формално прокламирания неутралитет на България създали възможност за безнаказаното оттегляне на германските войски с цялото си въоръжение.

6. Продължили са изпълнението на съмртните присъди и убийства на непълнолетни.

VII. Бивши министри от кабинета на Константин Муравеев от 2 до 8.IX.1944 г., а именно: Константин Муравиев, Атанас Буров, Вергил Димов, Димитър Гичев и др., общо 9 души, за това, че:

1. Не са изтеглили от Югославия окупационния корпус, който бил обкръжен от германските войски и са дадени български жертви.

2. Не са взели никакви мерки за обезоръжавянето на германските войски, преминаващи през България.

3. Не са взели мерки за оттеглянето на нашите войски и търговски складове

от Югославия и Гърция и са ги оставили в ръцете на германците.

4. Продължили са преследването и избирането на партизаните и техните ятаци.

8. Едва на 8.IX.1944 г. под натиска на събитията са обявили политическа амнистия.

С оглед на горните данни съдът отсяди: Богдан Филов, принц Кирил, о.з.ген. Никола Михов, Добри Божилов, Иван Багрянов, Севов, Лулчев, Петър Габровски, Васил Митаков, Теодоси Даскалов, Димитър Кунев, Иван Горанов, Борис Йоцов, Костадин Парсов, Никола Захариев и още 10 други на съмрт чрез разстрел. Оправдани са 4 души.

Втори Върховен състав на Народния съд

Подсъдими - 110 народни представители от XXV обикновено Народно събрание от 1.I.1941 до 9.IX.1944 г., за това, че:

1. Одобрили и гласували присъединяването на България към Тристранния пакт.

5. Одобрили влизането на България в "Антикомунистическия пакт".

Четвърти Върховен състав на Народния съд

Подсъдими 140 души - бивши генерали и полковници, между които и ген. Никола Жеков - главнокомандващ армията през Първата световна война. Един от виновниците за националната катастрофа. През 30-те години начело на фашистката организация "Легион". Най-довереното лице на хитлеристите. Ген. Христо Луков - задочно. Министър на войната 1936-1938 г., водач на фашистките екстремисти в България, главатар на "Легион" и наследник на ген. Жеков. Най-доверената и най-популарна личност от хитлеристите в България. На 13.II.1943 г. е застрелян пред дома си от Иван Бураджиев и Виолета Якова - членове на софийските бойни групи.

Шести Върховен състав на Народния съд

Подсъдими 104 души издатели и редактори на вестници, списания, кореспонденти, журналисти, писатели, артисти, сказчици, оратори заедно с цензорите и сътрудниците на Дирек-

Декларация

БАС изразява гневен протест срещу обявяването на 1 февруари за Ден на признателност и почит към жертвите на комунистическия режим.

Не може да се оневиняват доказани убийци, осъдени от Народния съд, създаден по решения на Техеранската и Ялтенската конференция на ръководителите на антифашистката коалиция.

**ЦС НА БЪЛГАРСКИЯ
АНТИФАШИСТСКИ СЪЮЗ**

ция на националната пропаганда, за това, че:

1. По подобие на Гьobelсовата организация в нашата страна е създадена широка активна профашистка пропаганда.

•••

3. Забранени и спрени са всички прогресивни издания и културните деятели с прогресивни разбирания са изпратени в затвори и концлагери.

•••

Седми Върховен състав на Народния съд

Пред съда са изправени виновници за антиеврейските погроми начело с пълномощника на Министерския съвет Александър Белев, за това, че:

1. Пропагандирала официално расова теория за антисемитизъм.

2. Активно са пропагандирала, че българският народ няма славянски произход и че славяните са "нисша" раса.

•••

4. Комисарството по еврейските въпроси е прилагало антиеврейски "Закон за защита на нацията", който забранява смесени бракове, премахва окончанията на имената, изрично забранява българи и евреи да живеят в една сграда, въвежда задължителното деклариране на имотното състояние на евреите пред БНБ, забранява на евреите да работят държавна работа и упражняват определени професии.

•••

6. Забранява се на евреи да посещават кино, театри, собствените си читалища, обществени бани.

•••

9. На 4.III.1943 г. е изселено цялото еврейско население от Беломорието - 4269 души и от Македония - 7144 души, без изключение на старци, деца, бременни, лежащи болни, като са им дадени 20 минuti за събиране на багажа.

Девети Върховен състав на Народния съд

Подсъдими са 86 бивши съдии и прокурори от специалните военни съдилища и окръжните съдилища.

Девети Върховен Народен съд

Този процес е известен като "Гестаповски процес". На съд са предадени 176 души, от които 60 са сътрудници на Гестапо, останалите на японското и италианското разузнаване и всички бранници, легионери, секретни сътрудници и 10 жени - също сътрудници на Гестапо.

Тринадесети върховен състав на Народния съд - подсъдимите са най-големите убийци и главорези от жандармерията.

Десети Върховен състав на Народния съд

Като подсъдими са привлечени шестима ръководители на БНБ начело с управителя Кирил Чунев и 85 служители на БНБ, Дирекцията на външна търговия и земеделските и кооперативните банки, за това, че:

1. БНБ купувала германската марка със скрита премия над 200%.

2. Насочване на целия износ към Германия с нереален курс на германската марка и т.н.

Ето кои са "невинните жертви" на Народния съд. Който съд с чест и достойнство изпълни своята историческа мисия на справедливо възмездие срещу жестокостите на една полицейска държава. Съдът се роди в бурни дни като необходимост и повеля на времето, и не само наказа виновниците за третата национална катастрофа, но и издигна по-високо знамето на България като правова държава. Неговите съдебни актове са антипод на фашисткото правосъдие, на извънредните военни съдилища.

Колела

отвсякъде по нещо

Папарациснимаха промотина на новия Mercedes A-клас

Концептът на третото поколение на най-малкия Mercedes-Benz - А-клас ще бъде показан само след три месеца на шанхайския автосалон, но досега дизайнът му беше строго пазена тайна. Пъргави папараци са снимали тайно през прозореца на дизайнерско студио на марката пластилинов макет на колата, която фигурира засега под индекса W176. Според снимката новият А-клас няма да е толкова висок, колкото предишното, второ поколение на модела. Макетът много напомня по форма концепта от 2009-а на Mercedes - BlueZero. Моторите за базовия вариант на колата ще бъдат на Renault - бензинови 1.2 и 1.4 л, както и дизел 1.6. Останалите ще са на Mercedes, само четирицилиндрови, включително бензинов 1.8 с директно впръскване на горивото и дизел 2.1 л, като и AMG версия с двулитров турбомотор 270 к.с. Още в базовото си изпълнение третото поколение на А-класата ще има седемстепенна предавателна кутия със сдвоен съединител.

И в капитализма като в социализма

На 29 януари се чества рожденият ден на автомобила, създаден от Карл Бенц, и неговата 125-годишнина. По този случай концернът Daimler прие решение да направи сериозен подарък на работниците и служителите си, учредявайки поощрителен фонд от 125 млн. евро, от който ще бъдат изплатени премии на всеки от 260 000 сътрудници на концерна в целия свят. Премиите ще зависят от стажа и в по-голямата си част ще са в размер на 1000 евро. Освен тях ще получат още по 3150 евро всички "ударници на производството".

Citroen DS4- най-красив автомобил на годината

Над 62 000 човека от 62 държави дадоха своя глас за Citroen DS4 и елегантният модел беше определен за победител в конкурса за автомобилна красота и за "Най-красивият автомобил на годината 2010". Наградата беше връчена на Фредерик Банзе - управляващ директор на Citroen, по време на 26-ото издание на International Automobile Festival на 27 януари. Освен признанието от публиката, специалното жури на фестивала, съставено от представители от областта на дизайна, спорта, културата и медиите, награди DS4 с наградата "Най-красив интериор", като по този начин призна качеството и изпъването на Citroen DS4 и на линията DS като цяло. До финалната фаза на конкурса бяха допуснати четири модели. Освен Citroen DS4, към приза се бяха устремили петата серия на BMW, Honda CR-Z Hybrid и Renault Wind. Извън финалното гласуване пък останаха кандидатури на Mini Countryman, Infiniti M37 и Volvo V60.

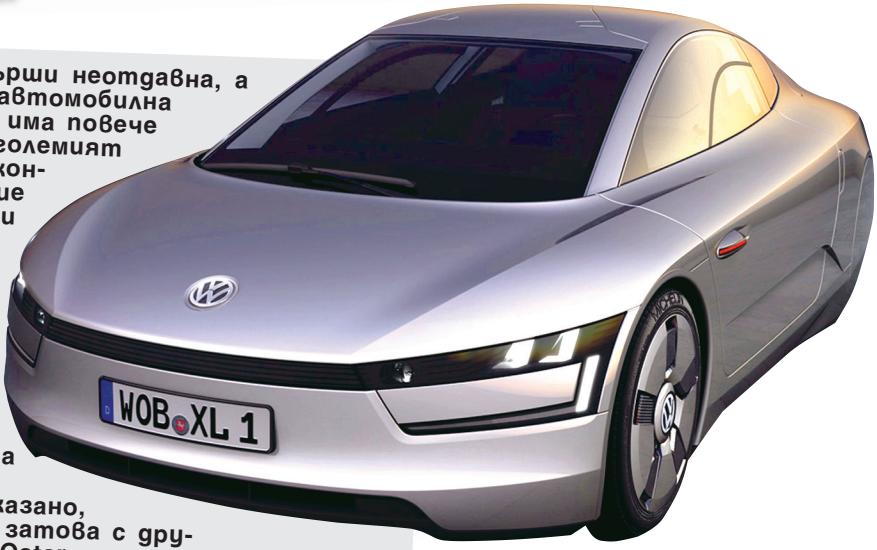

TOTAL

ДВА ФОЛКСВАГЕНА РАЗЛИЧНИ КАТО

МИНУСА И ПЛЮСА

Детройтският автосалон завърши неотдавна, а "Мека" - автосалона в Женева, има повече от месец. Какво да прави най-големият автомобилостроител на Стария континент, изгарящ от нетърпение да покаже най-новите си неща и да подкара, макар и по пътя на пиара и рекламата, най-новите си разработки? Правилно - да ги откара в Катар, където от 26-и до 29-и януари премиера автосалонът на шейховете. Постъпката на "вълците" от Волфсбург определено е интересна - да закараши в царството на петрола концепта XL1, който е направо убиец на шейхските петродолари, неко казано, не е съвсем понятно и може би затова с другия концепт VW Race Touareg 3 Qatar се гъделичка побегата в супермаратона Дакар.

VW XL1 - еве бирени бутлики нафта за сто километра път!

Volkswagen представи на автосалона в Катар икономичния си дизел-електропрототип XL1, разходващ по-малко от две бирени бутлики нафта на 100 км път. Става дума за третото и последно засега поколение на т. нар. "литров автомобил", лансиран от един от собствениците и управители на немския автогигант Фердинанд Пиех. Двата предшественика бяха показани само във Франкфорт - през 2002 и 2009 година. Новият концепт - XL1 е двуместно купе, разходващо на 100 км път само 0,9 литра дизелово гориво. Предишният концепт - Volkswagen L1, имаше разход от 1,38 литра на сто километра пробег.

Хибридът XL1 има двуцилиндров дизел с ходов обем 0,8 литра и мощност от 48 к.с., както и електромотор с мощност 27 "кончета", така че леката машина разполага с нелошата обща мощност от 75 к.с.

В същото време при съвсем немалките габарити на концепта - дължина 3888 мм, ширина 1665 и височина 1156 (предишният беше

със съответно 3813, 1200 и 1143 мм), той тежи едва 795 килограма. По габаритите си концептът е почти аналогичен на хечбека Volkswagen Polo, само че е по-нисък - 1184 миллиметра, срещу 1462 мм за Polo. И друга интересна подробност - въпреки че е по-тежък от предишния модел Volkswagen L1 - 795 кг против 380, колата е по-икономична. В общата маса купето има дял от 230 кг, силовият агрегат 227, ходовата част 153, оборудването 80 кг, включително и двете седалки, и електрооборудването 105 кг. В конструкцията и материалите за направата на автомобила е използван опитът от пистови състезания, корпусот е направен по патентована технология от пластмаса, армирана с въглеродно влакно, спирачните дискове са керамични, амортизаторите са алуминиеви.

Волфсбургци са разположили вече наложилата се тяхна седемстепенна трансмисия DSG с два съединителя между дизела и електромотора.

Колата предлага две места, както

и предшествениците си, но за разлика от тяхното разположение "тандем" - седалките една зад друга, тук те са поставени почти на един ред, като пътническата е леко дръпната назад, почти както при нормалните коли. Работата върху външната форма на колата е помогнала да се подобри коефициентът на обтекаемост Cd - 0,186 срещу стария от 0,195. За сравнение - аеродинамичният коефициент на Polo е 0,32!

Според представителите на Volkswagen концептът може да се движки и само на ток, при което максималната скорост е 35 km/h. Когато работят двета двигателя, динамичността на колата не е за подценяване - ускоряването от място до 100 km/h става за 11,9 секунди, а максималната скорост достига 160 km/h.

Има доста висока вероятност колата да влезе в макар и дребно, но сериозно производство и да стигне до пазара за ценители още през 2013 г. Тогава ще се разбере дали има смисъл да се купува подобен автомобил - засега от Volkswagen благоразумно не споменават нищо за цената.

VW Race Touareg 3 Qatar - носен от Вълната на победата в Дакар

Cлед победата си в тазгодишното издание на супер-рали-маратона Дакар, Насър Ал-Атия стана герой не само на Катар, но и на всички арабски страни от Залива. След това името на модела Volkswagen Touareg не прекъснато ще се асоциира сред шейховете с високи спортни постижения. Това лежи в основата на решението на пресметливите немци да подгответят вариант за нормална употреба на пътищата на състезателния Race Touareg 3 и да го кръстят Volkswagen Race Touareg 3 Qatar Concept.

Външно тази "гражданска" модификация практически не се различава от състезателния вариант, разгромил съперниците си в Южна Америка в началото на месеца. Специалистите на марката само са адаптирали купето за използване по обществени пътища и са монтирали 18-цолови лятни джанти BBS вместо 16-цоловите на бегачката. Вътрешната съставка са две, моторът е познат - петцилиндровият дизел 2,5 л с двустепенно турбоизгаряне, развиващ максимална мощност от 310 к.с. Той ускорява внушителната машина от място до 100 km/h за малко под шест секунди.

Естествено, салонът вече не е толкова спартански - оборудван е с кожена и алкантара

тапицерия, монтирана е мултимедийна система. Но вътре са запазени предпазните стоманени търбъни ролбари на бегачката, както и състезателните седалки Recaro. Дизайнерите са създали интериор, наречен от тях YStealth look (като на Стелт), напомняйки за самолета със същото име. В чест на победите в Дакар те са отбелзани в анодизирана алуминиева плочка на централната конзола, веднага след надписа Race Touareg. Той присъства в златен цвят по цялата страница на колата отвън, цвят перфектно комбиниран с външната основна боя Magic Morning (магична сутрин англ.) - бяла с лек зла-

Гришо пише история - №85 е в света

Григор Димитров стана официално най-добрият български тенисист в историята, след като зае 85-о място в световната ранглиста на ATP. 19-годишният малант от Хасково подобри рекорда на Орлин Станойчев, който до момента бе единственият българин в топ 100 на света с 96-а позиция през април 2000 г. Гришо постигна рекордното си класиране с преодоляването на квалификациите и достигането до II кръг на "Аустрелийн опън", с което скочи с 21 места от класирането в края на 2010 г., когато завърши като 106-и в света.

Следващият турнир, в който Димитров ще участва, е турнира от ATP в Ротердам. Там преди 2 години българският тийнейджър впечатли тенис специалистите с победа над Томаш Бердих (Чех) и спечелен сет на №1 в света Рафаел Надал (Исп). Въпреки рекордното си класиране обаче Григор ще започне от квалификациите в Ротердам. В ранглистата на ATP №1 остава Рафаел Надал (Исп) с 12 390 т., пред Роджер Федерер (Швейц) 7965, а шампионът от Откритото на Австралия Новак Джокович (Сърб) го доближи със 7880.

ЦСКА преВеде 712 000 лв. на МФВС

"Червените" се излагат срещу Чавдар пред Стоичков

ДФК ЦСКА АД преведе по сметка на Министерство на физическото възпитание и спорта сума от 712 000 лв., което е почти всичко, дължимо за такса смет, съобщиха от ведомството. Това е една сериозна стъпка към изчистване на цялостните задължения на футболния клуб към спортното министерство. Остават неразплатени обаче повече от 1 млн. лв., натрупани от наеми за спортните съоръжения и лихви. Част от тях ще бъдат приспаднати, след като комисия установи размера на подобренията, направени на стадион "Българска армия" и базата в Панчарево. Останалата част от сумата обаче ще трябва да се заплати. По закон, едва когато всички задължения на ЦСКА бъдат изчистени, може да се премине към процедура за отдаване за ползване на "Българска армия" и Панчарево за срок от 20+10 години.

Разплащането е станало възможно, след като "армейският" клуб получи дългоочакван транш от 800 000 евро от трансфера на Иван Иванов и Иван Стоянов в руския Алания Владикавказ. Така собствениците на "червените" се опитват да спазят ултиматума, даден им от спортния министър доц. Свилен Нейков. Той трябваше до днес да погасят задълженията си, за да не им бъде отнет лицензът.

Президентът на ЦСКА Димитър Борисов обяви, че клубът е изчистил 40% от задълженията си към държавата.

"Червените" обаче висят с трансферите на редица футболисти. Те не са се разплатили изобщо с шотландския гранд Селтик, откъдето привлякоха ирландския национален нападател Килиан Шериайн срещу 250 000 паунда. ЦСКА завърши 0:0 с втородивизионния Чавдар Етрополе в Правец в третата си контрола за годината. Преди това играчите на Милен Радуканов сразиха Вихрен с 3:0 в Ксанти и Спортист Своге с 6:0 също в Правец. Контролата бе изгледана от Христо Стоичков, който се появи около средата на първата й част.

Жоазиньо иска да приключи кариерата си в Левски

Стр. 23

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
БИАТЛОН

СВЕТОВНО
ПЪРВЕНСТВО
11.15 преследване,
двойки

СКИ СКОКОВЕ

19.00 СК Клигентал
(квалификации)

ПО ЕВРОСПОРТ 2

ЗИМНА
УНИВЕРСИАДА

10.00 ч. Биатлон, 10 км (мъже)
13.00 Биатлон 7,5 км (женки)

ПО БНТ 1

БАСКЕТБОЛ

17.55 купа "Юрочалъндж"
ЛУКойл Академик - Барак Немания

кратки

Литекс взима босненец

Литекс се уреди с второ ново попълнение през зимния трансферен пазар. Шампионите се споразумяха за трансфера на босненския нападател Деян Джуреманович от словенския Рудар. Ловчанлии бяха подписали предварителен договор с него от лятото, но се разбраха с Рудар да го вземат още сега срещу 80 000 евро. Футболист №1 за 2010 г. на Литекс Светослав Тодоров ще премине под наем в гръцкия Пансерайкос.

Уилям Тиеро подсили Олянензе

Игралият през есента за ЦСКА Уилям Тиеро бе представен пред феновете на Олянензе като ново попълнение на елитния португалски тим. Презентацията на Тиеро бе на полувремето на домакинския мач от турнира за Купата на лигата на Португалия срещу Маритимо, загубен с 0:1. Заедно с Тиеро пред публиката бе представен и словенският вратар Ян Облак, който е собственост на Бенфика. Олянензе е 9-и в първенството на Португалия.

Надал среща Федерер на 8 март в Орегон

Недостигналите финала на Australian Open лидери в световната ранглиста Рафаел Надал (Исп) и Роджер Федерер (Швейц) ще се срещнат в демонстративен мач на 8 март в Орегон, САЩ, като част от рекламна кампания на фирмата "Найк". Преди тях един сет ще играят бившите №1 при жените Мария Шарапова (Рус) и Серена Уилямс (САЩ). Накрая в шоуто 4-мата ще играят на смесени двойки.

Пената гледа юноша на Реал М

Треньор №1 в България за ХХ век Димитър Пенев е в Испания, за да наблюдава изявите на халфа Маркос Тебар Рамиро от втородивизионния Хирона, твърди Агенция БЛИЦ. Стратега бе в Барселона на мач между втория тим на каталунците и Селта (1:1). Той трябало да гледа играч от гостуващия отбор, който така и не се появил на терена. След това Пената е отлетял от Барселона за Канарските острови и е присъствал на друг мач от Сегунда дивизион - Тенерифе - Хирона, завършил 3:3. Стратега от Мировия наблюдавал Маркос Тебар. Халфът е юноша на Реал Мадрид и от 2005 до 2009 г. е изиграл 90 мача за "Б" отбора на "Кралския клуб" с 4 гола. През пролетта на 2006 г. е за кратко под наем в Райо Валекано със 17 мача и 1 гол през сезон 2009/10 г. Тебар е изиграл и 1 мач за първия тим на Реал М, преди да бъде преотстъпен на Хирона, който го откупува от "Белия балет" срещу само 100 евро.

Любими песни за вашия GSM

■ ДУМА

Напишете кода на избраната от вас песен (GAxxxxx)

и из pratete съобщение на кратък номер 1819.

В отговор ще получите линк, от който да изтеглите песента.

БЕЛОУССКИЙ ВОКЗАЛ
СВЯЩЕННАЯ ВОЙНА
ВАШЕ БЛАГОРОДИЕ
ГОЛУБОЙ ВАГОН
ПЕСЕНКА КРОКОДИЛА ГЕНЫ
В ТРАВЕ СИДЕЛ КУЗНЕЧИК

SMS
на 1819

BELLA CIAO GA81099
GUANTANAMERA GA89172
LA BAMBA GA82883

GA99586
GA73168
GA94532
GA65555
GA53572
GA90594

2,40 лв.
с ДДС

гайд GSM

За да използвате услугата, трябва да имате активиран интернет на вашия телефон.

Снимка БГНЕС

Френският нападател Карим Бензема пропуска да вкара гол на Вратаря на Осасуна Рикардо Лопес и Реал Мадрид при загубата с 0:1 на Реал Мадрид в Лампиона в среща от 21-ия кръг на Примера дивисион. "Кралският клуб" изостава със 7 т. от Вечния враг Барселона